

EDUNVALVONTA
Perheyrittäjien äänen on
kuuluttava myös 2027

UUSI JULKAISU
Omistajan opas kestävään
perheyrittäjyyteen

NEXTIN POLULLA
Vastuuta ei anneta,
se pitää ottaa

Perhe & Yritys

Omistamisen ja perheyrittäjyyden erikoislehti

2/2025

Sinituotteen toimitusjohtaja

Johanna Hamro-Drotz

**Perheyrittäjät
kestävyyden
ajureina**

FIBS:n toimitusjohtaja Kimmo Lipponen: "Vastuullisuudesta tuli rahoituskriteeri." **Sivu 10**

Elämä yhtä sirkusta – pian 50-vuotias Sirkus Finlandia on perheyritys toisessa polvessa. **Sivu 18**

TEEMA

- 4 Vastuullisuus näkyy myös viivan alla
- 10 Vastuullisuustyö etenee Trumpista huolimatta
- 14 Vaikuttavuudella tulevaisuuden-kestävyyttä perheyrityksiin

PERHEYRITYSTARINA

- 18 Sirkus Finlandia valmistautuu pian juhluvooteen

AJASSA

- 26 Vakaa perheyritys saa kasvurahoitusta

PUHEENVUORO

- 9 Perheyritysten äänen on kuuluttava myös 2027
- 17 Perheyrityksissä on voimaa

KOLUMNIT

- 25 Google ei enää riitä – miksi yrityksesi pitää näkyä myös tekoälyssä

- 28 Säilyttäminen vai uudistuminen?
- 30 Ylisukupolvinen ajattelu on kestävyyttä käytännössä
- 31 **JÄSENEXTRA**
- 32 Nextin polulla: Vastuuta ei anneta, se pitää ottaa
- 35 Future Gens – Lapset ja nuoret mukaan perheyrityksen tarinaan
- 36 Aaween yrittäjälajit vievät aseliikettä uuteen aikaan

- 39 Uudet jäsenet
- 40 Maakunnissa tavataan
- 42 PL:n tapahtumien kuvasatoa
- 44 Uusi julkaisu tarjoaa konkreettisia työkaluja vastuullisuustyöhön
- 45 Perheyritysten liiton hallitus ja työryhmät 2025
- 46 Kalenteri 2025

”Vain kannattava ja kasvava liiketoiminta voi tehdä hyvää ympäristölle ja yhteiskunnille.”

— VILLE VOIPIO, hallituksen puheenjohtaja, Vaisala

PerheYritys

Julkaisija: Perheyritysten liitto ry., Salomonkatu 17 A, 00100 Helsinki

Digilehti: Perheyritys.fi **Päätöimittaja:** Tiina Tikander, Puh. 050 589 0185

Toimituspäällikkö: Sini-Marja Ant-Wuorinen, Puh. 050 560 4938 **Art Director:** Jenni Ahonen

Tekstit: Virpi Aittokoski, Katja Alaja, Sini-Marja Ant-Wuorinen, Emma Martela, Krista Elo-Pärssinen, Matti Remes, Riitta Saarinen ja Tiina Tikander **Kuvaajat:** Patrik Lindström ja Roni Rekomaa **Kansikuva:** Roni Rekomaa

Osoitteenmuutokset: jasanpalvelu@perheyritys.fi **Painopaikka:** Laine Direct, Rauma **ISSN-tunnus:** 2669-9966

Painotuote
4041 0902

Kestävästi tulevaisuuteen – yhdessä!

OSALLISTUIN tänä syksynä Omistamisen taito -valmennukseen. Sykähdytti, kun luin osallistujien ennakkokyselyn anonyymejä vastauksia siitä, mitä omistaminen heille merkitsee: ”Omistaminen on minulle vastuuta perinteistä, vastuuta jatkuvuudesta ja vastuuta työntekijöitämme kohtaan. --- Henkilökohtaisesti omistaminen merkitsee minulle ennen kaikkea vastuullisuutta. Olen ylpeä siitä, että saan olla yksi perheyrittöksemme omistajista sekä kiittolinen siitä työstä, mitä sen eteen on tehty. --- Omistaminen merkitsee minulle mahdollisuutta muuttaa maailmaa. Keinoa jättää oma kädenjälki.”

Tosi monessa vastauksessa painottui vastuullisuus ja arvot, kestävyys!

Tällä kertaa Perhe & Yritys -lehden erikoisteemana on kestävyys. Teemajutussamme Vaisalan hallituksen puheenjohtaja

Ville Voipio korostaa, että omistajilla on iso intressi muuttaa maailmaa kestävämpään suuntaan. Sinituotteen toimitusjohtaja **Johanna Hamro-Drotz** kytkee vastuullisuuden kiinteästi omaan ja perheensä arvomaailmaan. Hänestä perheyrittäjien rooli yhteiskunnassa on paljon muutakin kuin vain voiton tuottaminen omistajille. Meillä omistajilla on iso intressi muuttaa

maailmaa kestävämpään suuntaan. Teknopowerin konsernin hallituksen jäsen ja lakiasioista vastaava **Nina Arvonen** ja Teknopowerin toimitusjohtaja ja **Samuli Kotro** painottavat, että vastuullisuus on yksi tärkeä osa-alue, jonka avulla heidän yrityksensä on menestynyt tarjouskilpailuissa. ”Vastuullisuus ei yksin ratkaise kilpailuja, mutta se voi olla ratkaiseva lisäetu muiden vahvuksiemme rinnalla.”

Kurkistamme lehdessä marraskuussa julkaistavaan **Omistajan opas kestävään perheyrittäjyyteen** julkaisuun, joka avaa vastuullisuuden viitekehyksiä ja pureutuu perheyrittäjien kestävyystyöhön. Perheyrittäjien panostaminen kestävytyteen on ennen kaikkea tulevaisuuden menestyksen varmistamista - riskien hallintaa, toimintaympäristön ymmärtämistä ja siihen sopeutumista. Ja yksinkertaisesti oikein!

Uudistutaan, pysytään ajan hermolla. Ja nähdään toivottavasti syyskokouksessa ja -seminaarissa, jossa teemana on Kaiken se kestää - vastuullinen perheyrittäjä.

Kiitos lukijat, lehden tekijät ja yhteistyökumppanit tästä vuodesta!

Tiina Tikander

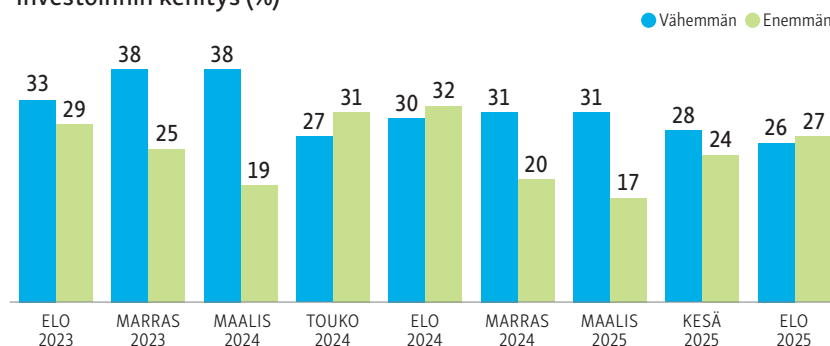
Viestintä- ja yhteiskuntasuhdepäällikkö

KUVA MARICA ROSENKARD

Tärkein PULSSI-trendi

Investoinnin kehitys (%)

Lähde: Perheyrittäjien PULSSI 3/2025

Perheyrittäjien investoinnit kasvussa

Perheyrittäjien PULSSI -kyselyn vastaajayritykset kertovat investoivansa tänä vuonna enemmän kuin viime vuonna. Näin ilmoittaa 27 prosenttia perheyrittäjistä. Suurimmalla osalla vastaajista investoinnit pysyvät saman kuin viime vuonna. Perheyrittäjien investointiaikeita ovat lisänneet esimerkiksi Euroopan viennin piristyminen.

Vastuullisuus näkyy myös viivan alla

Vastuullisuus on osa perheyriyten DNA:ta, mutta se on myös edellytys tehdä kannattavaa liiketoimintaa tulevaisuudessa. Sinituote, Vaisala ja Teknopower näyttävät tässä vahvaa esimerkkiä.

TEKSTI MATTI REMES

Sinituotteen toimitusjohtajalle **Johanna Hamro-Drotzille** vastuullisuus kytkeytyy oleellisesti omaan ja perheen arvomaailmaan. Hänestä perheyriyksen rooli yhteiskunnassa on paljon muutakin kuin vain voiton tuottaminen omistajille.

Vastuullisuuden eetoksen Hamro-Drotz kertoo saaneensa sisältään **Ilkka Brotherukselta**. Asian todellinen merkitys valkeni hänelle opiskeluaikana, kun ilmastonmuutoksen uhka nousi vahvasti esille.

”Ymmärsin, että edelläkävijäyritykset voivat olla positiivisen muutoksen ajuri. Olen tästä entistä vakuuttuneempi, kun globaalit johtajat eivät pysty tekemään tarvittavia päätöksiä.”

Ympäristöä säästävillä tuotteilla kysyntää

Hamro-Drotzin mukaan vastuullisuuden vieminen siivousvälineitä valmistavan Sinituotteen strategian ytimeen oli liiketaloudellisesti oikea päätös. Se on johtanut muun muassa tuoteinnovaatioihin, jotka hyödyttävät ympäristöä ja ovat myös kaupallisesti menestyksiä.

”Yhä useammat kuluttajat haluavat suosia vastuullisia yrityksiä ja tuotteita. Harva on kuitenkaan valmis näkemään siitä vaivaa tai maksamaan ylimääräistä. Siksi on hyvä, jos

vastuullisesti valmistettuja tuotteita voi ostaa lähikaupasta.”

Hyvä esimerkki tästä ovat nestemäisiä puhdistusaineita korvaavat puhdistusainetabletit, jotka kuluttaja lisää veteen vasta kotona. Sinituotteen innovaatio vähentää merkittävästi muovipullojen käyttöä ja kuljetusten päästöjä.

Puhdistusainetabletit avasivat myös vientimarkkinat Ruotsiin. Niiden vanavedessä Sinituote sai muunkin tuotevalikoimansa ruotsalaisten kauppojen hyllyihin.

Vaisala keskittyy ilmastokysymyksiin

Mittausteknologiayhtiö Vaisalan hallituksen puheenjohtaja **Ville Voipio** edustaa perheyhtiössä neljättä omistajasukupolvea. Hänelle yrityksen arvонуonti on hyvin pitkäjänteistä toimintaa.

”Silloin on luontevaa, että kestävyysajattelu on oleellinen osa strategiaa. Omistajilla on iso intressi muuttaa maailmaa kestävämpään suuntaan.”

Voipio sanoo, että monessa yrityksessä vastuullisuus nostetaan esille juhlapuheissa ja vuosikertomuksissa. Hän toivoo kuitenkin lisää pohdintaa, mitä vastuullisuus tarkoittaa yritykselle konkreettisesti.

”Itse puhun vastuullisuuden sijaan mieluummin kestä-

”Parhaimmillaan ympäristövaikutusten selvittäminen herättelee kuitenkin yrityksiä vaikkapa päästöjen vähentämiseen. Se on usein myös taloudellisesti kannattavaa parantuvan energiatehokkuuden myötä.”

— JOHANNA HAMRO-DROTZ, Sinituote

västä liiketoiminnasta. Se tarkoittaa, että yrityksen toiminta on sopusoinnussa tulevaisuuden maailman kanssa.”

Voipion mielestä olennainen osa kestävyyttä on myös taloudellinen kestävyys. Vain kannattava ja kasvava liiketoiminta voi tehdä hyvää ympäristölle ja yhteiskunnille.

Voipion mukaan Vaisalan koko strategia on rakennettu kestävyuden edistämisen ympärille. Yhtiö on määritellyt varsin tarkasti alueet, joilla yritys haluaa edetä.

”Vaikka kuinka haluaisimme, yhden yrityksen resurssit eivät riitä olemaan mukana kaikessa hyvässä. Vaisala keskittyy edistämään ilmastonmuutoksen torjuntaa. Se on kestävä liiketoiminnan ydin.”

Vaisalan ympäristökädenjälki on sen ympäristöjalanjälkeä selvästi suurempi. Mittauslaitteiden valmistuksella ei ole suuria ympäristövaikutuksia, mutta ne auttavat torjumaan ilmastonmuutosta ja vähentämään päästöjä.

Vaisalan laitteita käytetään ilmakehän mittaamisessa, jolla autetaan selvittämään muutoksia ja varautumaan sään ääri-ilmiöihin. Teollisuuden mittalaitteet auttavat puolestaan vähentämään fossiilisen energiaa käyttöä.

KUVA RONI REKOMAA

Kestävyys on tärkeä kilpailuvaltti

Myös Teknopower Groupissa vastuullisuus on osa pitkäjänteistä omistajuutta ja liiketoiminnan kehittämistä. Perheyhtiöön kuuluu kolme yritystä, jotka toimittavat muun muassa valaistusjärjestelmiä ja LED-opasteratkaisuja. Konsernin suurin yritys Teknoware on markkinajohtaja julkisen liikenteen valaistusratkaisuissa ja Pohjoismaiden suurin turvavalajärjestelmien valmistaja.

Konsernin hallituksen jäsen ja lakiasioista vastaava **Nina Arvonen** painottaa, että vastuullisuus on yksi tärkeä osa-alue, jonka avulla yritys on menestynyt tarjouskilpailuissa.

”Vastuullisuus ei yksin ratkaise kilpailuja, mutta se voi olla ratkaiseva lisäetu muiden vahvuuksiemme rinnalla”, Arvonen sanoo.

Vastuullisuuden merkitys näkyy myös konsernin strategiassa. Teknopowerin toimitusjohtaja **Samuli Kotro** kertoo, että vastuullisuusperiaatteet on määritelty konsernitasolla ja niitä toteutetaan yhtenäisesti kaikissa toimipaikoissa eri maissa.

”Periaatteemme ovat samat kaikkialla, mutta sovellamme niitä joustavasti paikallisten olosuhteiden mukaisesti. Näin varmistamme, että vastuullisuus on osa jokapäiväistä toimintaa riippumatta sijainnista”, Kotro sanoo.

Keskeisiä vastuullisuuden painopisteitä ovat työturvallisuus, henkilöstön hyvinvointi ja nollatoleranssi korruptiossa. Niistä ei Kotron mukaan tingitä missään yksikössä.

Vastuullisuudesta voi raportoida myös vapaaehtoisesti

Vastuullisuuskysymykset ovat pinnalla myös kiristyvän sääntelyn vuoksi. Yhteisiä pelisääntöjä ympäristövastuuta, sosiaalista vastuuta ja hyvää hallintoa koskevissa ESG-asioissa pidetään tärkeänä, mutta moni yritys kokee sääntelyn raskaaksi.

Johanna Hamro-Drotzin mielestä sääntelyllä on paikkansa globaalien ympäristöongelmien ratkaisussa. Esimerkki tästä on muoviroskan määrän vähentäminen.

”Kierrätysmuovin käyttöpakko ja sekoitevelvoitteet parantaisivat varmasti muovien kierrätystä huomattavasti.”

Myös ESG-asoiden raportointi työllistää entistä enemmän ennen muuta suuria yrityksiä. Hamro-Drotzin mielestä huonoimmillaan raportointi tuottaa ison kasan papereita, joista ei ole hyötyä liiketoiminnan kehittämisessä.

”Parhaimmillaan ympäristövaikutusten selvittäminen herättelee kuitenkin yrityksiä vaikkapa päästöjen vähentämiseen. Se on usein myös taloudellisesti kannattavaa parantuvan energiatehokkuuden myötä.”

Sinituote ei ole velvollinen tekemään niin sanottua CSRD-raporttia, jota uuden kestävän kehityksen raportointidirektiivi edellyttää suurilta yhtiöiltä. Yritys on kuitenkin jo useampana vuotena koonnut vapaamuotoisen vastuullisuuskatsauksen.

”Itse puhun vastuullisuuden sijaan mieluummin kestävästä liiketoiminnasta. Se tarkoittaa, että yrityksen toiminta on sopusoinnussa tulevaisuuden maailman kanssa.”

— VILLE VOIPIO, Vaisala

KUVA ROWI REKOMAA

Teknopowerin Samuli Kotro ja Nina Arvonen:
"Vastuullisuus voi olla ratkaiseva lisäetu
muiden vahvuuksiemme rinnalla."

"Kerromme mahdollisimman läpinäkyvästi, mitä hyvää olemme saaneet aikaan ja missä on vielä kehitettävää. Raportti palvelee sidosryhmiämme, kuten kauppaa, kuluttajia ja kansalaisjärjestöjä."

Ympäristöraportoinnin tuettava johtamista

Vaisala on pörssiyritys, joten se joutui laatimaan ensimmäisen CSRD-raportin vuoden 2024 tilikaudesta. Ville Voipion mielestä raportin tekeminen oli suuritöinen urakka, josta on vähän vastaavaa hyötyä.

"En ole raportointia vastaan. Haluaisin kuitenkin, että se tukisi luontevasti liiketoiminnan johtamista. Pidemmällä aikavälillä esimerkiksi hiilitonnit voisivat talousraportoinnissa kulkea rinnan eurojen kanssa."

Teknopower Oy ennätti käynnistää valmistautumisen CSRD-raportointiin ennen kuin raportointivelvollisuus rajattiin koskemaan vain yli 1000 hengen yrityksiä. Nina Arvosen mukaan konserni aikoo jatkaa vastuullisuusraportointia vapaaehtoisuuden pohjalta.

"Läpinäkyvyys näissä asioissa on yritykselle sekä kilpailuvaltti että työkalu oman toiminnan kehittämiseen."

Arvonen pohtii, että pienemmille yrityksille kehitetty VSME-standardi (Voluntary reporting standard for SMEs) voisi sopia raportointikehikoksi Teknopowerille. Yritys on myös mukana kansainvälisessä EcoVadis-järjestelmässä, joka tekee ESG-arviointeja tavarantoimittajille.

"Vastuullisuusraportointi muistuttaa paljon ISO-laatu-järjestelmien käyttöönottoa vuosikymmeniä sitten. Ylimääräistä työtä teettäneet järjestelmät herättivät aluksi vastarintaa. Nyt ne ovat välttämätön osa liiketoimintaa, etenkin jos aikoo käydä kansainvälistä kauppaa", Arvonen sanoo. **P&Y**

"Periaatteemme ovat samat kaikkialla, mutta sovellamme niitä joustavasti paikallisten olosuhteiden mukaisesti. Näin varmistamme, että vastuullisuus on osa jokapäiväistä toimintaa riippumatta sijainnista."

— SAMULI KOTRO, Teknopower Group

MADE IN
KOKEMÄKI
Vai
KOREA?

Kokemäki ilman Siniä olisi kuin siivouspäivä ilman välineitä – tai Suomi ilman työpaikkoja.

Pidetään suomalaiset perheyrietykset Suomessa.

Perheyrietysten liitto

Perheiritysten äänen on kuuluttava myös 2027

Minna Vanhala-Harmanen

Toimitusjohtaja

Perheiritysten liitto

POLITIIKASSA aika juoksee nopeammin kuin kalenteri näyttää. Vaikka hallituskausi on vasta puolessa välissä, on edunvalvonnan katse jo seuraavissa, vuoden 2027 eduskuntavaaleissa. Se, mitä ei nyt päätetä, jää todennäköisesti päättämättä – ja siksi seuraava taistelu on jo alkanut.

Politiikassa on yksi sääntö, joka toistuu kerta toisensa jälkeen: jos jotain ei päätetä hallituskauden puoliväliin mennessä, se jää yleensä päättämättä kokonaan. Tämä tekee kevään

2025 kehysriihestä vedenjakajan – ja meille perheiritysten edunvalvonnassa muistutuksen siitä, että katse on käännettävä jo seuraaviin, vuoden 2027 eduskuntavaaleihin.

Perheiritysten omistajat nuolevat vielä haavojaan kevään perintö- ja lahjaverokeskustelusta. Veroista kiisteltiin mediassa viikkokausia: alkuvuodesta vallalla olivat poistamista kannattavat näkemykset, mutta mitä lähemmäs kehysriihi tuli, sitä vahvemmin mediassa korostuivat vastakkaiset puheenvuorot. Helsingin Sanomat nosti esiin kaikki mahdolliset vastustajat, ja lopullisen sinetin keskustelulle antoi VATT:n selvitys. Sen mukaan Suomen taloutta vauhdittaisi todennäköisemmin yhteisöveron laskeminen kuin perintö- ja lahjaveron poistaminen ja korvaaminen luovutusvoittoverolla.

Lopputulos oli kompromissi. Hallitus päätti korjata järjestelmää näin:

- ▶ perinnön verottoman alaraja nousee 30 000 euroon
- ▶ lahjan verottoman alaraja nousee 7500 euroon
- ▶ sukupolvenvaihdoshuojennus ulotetaan myös alaikäisiin jatkajiin
- ▶ perintöveron maksuajan korkoa alennetaan.

Perheiritysten liiton kannalta tärkein tehtävä nyt on varmistaa, että nämä päätökset todella toteutuvat. Erityisesti sukupolvenvaihdoshuojennusten laajennus alaikäisiin – joka aiemmin kaatui perustuslakivaliokuntaan – näyttää tällä kertaa etenevän ja astuvan voimaan vuoden 2026 alussa.

Samalla valmistautuminen vuoden 2027 vaaleihin on jo käynnissä. Perheiritysten liitto osallistuu toista kertaa koko elinkeinoelämän yhteisten vaalivoitteiden laadintaan yhdessä EK:n, Keskuskauppakamarin ja Suomen Yrittäjien kanssa. Tavoitteiden kirkastamiseksi on perustettu yhdeksän työryhmää, jotka suuntaavat katseensa taloudesta ja verotuksesta aina kansainvälisiin osajiin, puhtaaseen siirtymään ja sote-järjestelmän valinnanvapauteen.

Perheiritysten ääni kuuluu tässä valmistelussa monella tasolla. Toimiston asiantuntijoiden lisäksi tavoitteita hiovat Vaikuta-työryhmä ja Perheiritysvaltuuskunta, ja lopullisen päätöksen tekee liiton hallitus. Tämä kertoo siitä, että kyse ei ole pelkästä Helsingissä tehtävästä paperityöstä, vaan aidosta yhteistyöstä, jossa jäsenistön kokemukset ja näkemykset nousevat keskiöön.

Vuoden 2023 vaaleista ja niitä seuranneista hallitusohjelmaneuvoittelusta olemme saaneet arvokkaan oppitunnin: perheiritysten edunvalvonta ei tapahdu vain kabineteissa, vaan myös kentällä. Jokainen jäsen, joka on ollut yhteydessä oman alueensa poliitikoihin tai kantanut vastuuta muiden elinkeinoelämän järjestöjen tehtävissä, on ollut osa suurempaa vaikuttamisen ketjua. Ilman tätä työtä perheiritysten ääni ei olisi kuulunut niin voimakkaasti kuin se tällä vaalikaudella on kuulunut.

Seuraavat vaalit tulevat nopeammin kuin arvaammekaan. Nyt on aika ottaa kevään keskusteluista opiksi ja rakentaa entistä vahvempi perusta. Perheirityksillä on paljon annettavaa Suomelle – vakautta, pitkäjänteisyyttä ja työtä sukupolvelta toiselle. On meidän yhteinen tehtävämme varmistaa, että tämä ääni kuuluu kirkkaana myös vuoden 2027 vaaleissa.

Vastuullisuustyö etenee Trumpista huolimatta

Trumpin hallinnon kritiikistä huolimatta yritykset jatkavat ympäristö- ja sosiaalista vastuullisuutta edistävää työtään.

TEKSTI MATTI REMES

Presidentti **Donald Trumpin** hyökkäykset ilmastotyötä ja monimuotoisuutta edistäviä ohjelmia vastaan ovat saaneet etenkin Yhdysvaltain suuryhtiöt varpailleen.

Hankenin yritys vastuuseen perehtynyt apulaisprofessori **Hanna Silvola** sanoo, että monet amerikkalaiset yritykset ovat käytännössä lopettaneet puhumasta tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja vihreän siirtymän kaltaisista asioista.

Esimerkiksi reilua henkilöstöpolitiikkaa tarkoittava DEI (diversity, equity, and inclusion) tai ympäristövastuuta, sosiaalista vastuuta ja hyvää hallintoa kuvaava ESG ovat termejä, joita ei enää käytetä.

”Erityisen varovaisia ovat yritykset, joiden rahoitus tai liiketoiminta on jollakin tavalla sidoksissa Yhdysvaltain hallintoon”, Silvola kertoo.

Hänen mukaansa vastuullisuustyöstä yritykset eivät ole kuitenkaan luopuneet. Kielletyille sanoillekin on keksitty kiertoilmaisuja.

”Esimerkiksi tasa-arvon sijaan yritykset puhuvat nyt mah-

dollisuuksien luomisesta. Ilmastotyön sijaan on ok puhua luonnonsuojelusta.”

Silvolalla on Yhdysvaltain hallinnon vihaamista sanoista omakohtaista kokemusta. Hän toimi kevätlukukauden vierailvana tutkijana Trumpin hampaisiin joutuneessa Harvardin yliopistossa, joka poisti Silvolan esittelytekstistä sanat ESG ja ilmastonmuutos.

Vastuullisuustyö jatkuu matalalla profililla

Yritysvastuuverkosto FIBSin toimitusjohtaja **Kimmo Lipponen** sanoo, että Trumpin kritiikki ei ole vaikuttanut suomalaisten yritysten sitoutumiseen vastuullisuus- ja kestävyystyöhön.

”Siitä ei vain välttämättä pidetä maailmalla yhtä kovaa meteliä kuin aiemmin. FIBSin Yritysvastuu 2025 -tutkimuksen mukaan kestävyys on suomalaisille suuryrityksille vahva ohjaava voima tulevaisuuden suunnittelussa. Se näkyy liiketoimintamallien kehittämisessä, investoinneissa ja innovoinnissa.”

”Monella alalla yrityksen uskottavuus edellyttää, että vastuullisuusasioista viestitään ainakin jollakin tasolla. Vaikeneminen voi herättää kysymyksen, ovatko yrityksen asiat kunnossa tai onko sillä jotakin salattavaa.”

— HANNA SILVOLA, Hanken

Lipponen on seurannut yritysvastuuta koskevaa keskustelua 1990-luvun lopulta lähtien. Hänen mukaansa viimeksi kuluneen viiden vuoden aikana muutokset ovat olleet suurempia kuin koskaan.

”Kestävyyskysymykset ovat nousseet yritysten liiketoiminnan ytimeen ja sitä kautta hallitusten, johtoryhmien ja liiketoimintajohdon agendalle.”

Lipponen mielestä toinen iso muutos on sääntelyn lisääntyminen ESG-asioissa. ”Lakisäätöisten vähimmäisvelvoitteiden nousu on tasoittanut pelikenttää, kun kaikkien yritysten on yllättävä lain vaatimaan minimitasoon.”

EU lupaa keventää sääntelyä

EU:ssa käydään nyt vilkasta keskustelua vastuullisuusasioita koskevan sääntelyn kehittämisestä. Euroopan komissio on ehdottanut yrityksille asetettujen vaatimusten keventämistä kilpailukyvn parantamiseksi.

Esimerkiksi hiljattain käyttöön otettu CSRD- eli kestävyysraportointi rajattaisiin vain yli tuhannen työntekijän ja 50 miljoonan euron liikevaihdon yrityksiin. Myös yritys vastuudirektiivin soveltamisalaa kavennettaisiin ja sanktioita lievennettäisiin.

”CSRD-raportointi on ollut liian raskas yrityksille. Hyvä, että sitä kevennetään erityisesti pk-yrityksille”, Hanna Silvola sanoo.

Sen sijaan raportointivelvollisuuden rajaaminen vain suurimpiin yhtiöihin on Silvolan mielestä ongelmallista.

Esimerkiksi Helsingin pörssissä se koskisi enää vajaata sataa yritystä, kun listattuja yhtiöitä on yhteensä noin 180.

”Rajaus heikentäisi osakesijoittajien mahdollisuutta saada tietoa pienempien pörssiyritysten ESG-asioista.”

Silvolan mielestä on hyvä, että laajan CSRD-raportoinnin sijaan on kehitetty kevyempiä tapoja kertoa ESG-asioista. Tällainen on esimerkiksi pienemmille yrityksille tarkoitettu VSME-raportointi (Voluntary reporting standard for SMEs).

”Yrityksen kannattaa miettiä raportointia strategiansa kautta. Jos vastuullisuus- ja kestävyysasiat ovat strategisesti tärkeitä, niin siitä kannattaa myös sidosryhmille kertoa.”

”Kestävyysskysymykset ovat nousseet yritysten liiketoiminnan ytimeen ja sitä kautta hallitusten, johtoryhmien ja liiketoimintajohdon agendalle.”

— KIMMO LIPPONEN, FIBS

”Monella alalla yrityksen uskottavuus edellyttää, että vastuullisuusasioista viestitään ainakin jollakin tasolla. Vaikeneminen voi herättää kysymyksen, ovatko yrityksen asiat kunnossa tai onko sillä jotakin salattavaa”, Silvola huomauttaa.

Vastuullisuudesta tuli rahoituskriteeri

Kimmo Lipponen mukaan useat selvitykset osoittavat, että sääntely ei ole yrityksille tärkein motiivi tehdä kestävyystyötä.

”Keskeisin syy on kasvanut kriisitietoisuus esimerkiksi ilmastonmuutoksen ja luontokadon etenemisestä. Moni yritys näkee ne riskinä omalle liiketoiminnalle pitkällä aikavälillä. Toisaalta ympäristöongelmien ratkaisu tarjoaa myös uusia mahdollisuuksia.”

”Yritysten kestävyystyötä vauhdittavat myös sidosryhmien kasvavat vaatimukset”, Lipponen jatkaa.

Vastuullisen liiketoiminnan osoittaminen on entistä tärkeämpää myös yrityksen rahoitukselle. EU:ssa ohjaava tekijä on kestävä rahoituksen asetus eli EU-taksonomia, joka määrittelee kestävien rahoitus- ja investointikohteiden kriteerit.”

Hanna Silvolan mukaan pankit, pääomasi-joittajat ja julkisten tukien päättäjät katsovat nyt entistä tarkemmin sitä, millaisia vastuullisuuden liittyviä riskejä yrityksen liiketoimintaan liittyy.

”Suomalaiset pankit ovat ottaneet kestävyysriskit mukaan lainarahoituksen arvioinnissa. Rahan hinnassa se näkyy vielä kohtalaisen vähän, mutta rahoituksen saatavuudessa kiristyneet ehdot jo näkyvät.”

Silvolan mukaan EU-takso-nomia vaikuttaa tällä hetkellä eniten rakennusteollisuuden, kiinteistöalan ja logistiikka-alan rahoitukseen. **P&Y**

Vastuullisuus vai kestävyys?

Kaksi käsitettä kattavat pitkälti samoja asioita, mutta niillä on hieman eri painotukset, kun puhutaan yrityksistä:

- ▶ **Vastuullisuus** (responsibility) painottaa yrityksen toiminnan eettisyyttä, läpinäkyvyyttä ja velvollisuuksia asiakkaita, henkilöstöä, yhteiskuntaa ja ympäristöä kohtaan.
- ▶ **Kestävyys** (sustainability) viittaa enemmän liiketoiminnan jatkuvuuteen ja miten yritys voi toimia pitkäjänteisesti niin, että ympäristö, yhteiskunta ja talous kestävät tuleville sukupolville.

Ei ole vain yhdenlaista perheyrittystä.

Tärkeintä on uskaltaa, kokeilla ja yrittää.
Yrityksesi tukena riskienhallinnan ja työ-
eläkevakuuttamisen asiantuntijamme.

fennia.fi | elo.fi

fennia

elo
TYÖELÄKEYHTIÖ

Vaikuttavuudella tulevaisuudenkestävyyttä perheyrittäisiin

Mitä vaikuttavuus ja vaikuttavuussijoittaminen tarkoittaa? Mitä perheyrittäjien sekä sijoittajien tulisi tietää siitä? Kansainvälisesti arvostettu kestävä rahoituksen asiantuntija ja yrittäjä, tohtori Falko Paetzold, avaa käsitteitä lehtemme lukijoille ennen esiintymistään marraskuussa Perheyrittäjien liiton syysseminaarissa Helsingissä.

TEKSTI TIINA TIKANDER JA VIRPI AITTOKOSKI

Tohtori **Falko Paetzold** on omistanut uransa yksityisvarallisuuden omistajien tukemiseen, jotta nämä voisivat saada aikaan myönteisiä vaikutuksia maailmassa. Hän on perustanut *Center for Sustainable Finance and Private Wealth* -keskuksen (CSP), jonka tiimit toimivat Singaporessa, Yhdysvalloissa ja Zürichissä. Keskuksen akateeminen koti on St. Gallenin yliopistossa (HSG), ja se tekee tutkimus- ja koulutusyhteistyötä Stanford PACS:n ja MIT:n kanssa.

Vaikuttavuuden syvyys yllättää sijoittajat

Paetzold korostaa, että vaikuttavuussijoittaminen eroaa perinteisestä vastuullisesta sijoittamisesta, ja sijoittajien on tärkeää ymmärtää nämä erot. Vastuullinen sijoittaminen juontaa juurensa 1700-luvulle, 1990-luvulta lähtien institutionaaliset sijoittajat ovat painottaneet ESG-tekijöitä (ympäristö, yhteiskunta, hallinto) tavoitteenaan parantaa tuottoa.

Vaikuttavuussijoittaminen on uudempi ilmiö, joka on noussut esiin 2010-luvulta lähtien. ”ESG ei ole sama asia kuin vaikuttavuussijoittaminen”, Paetzold painottaa.

”Vaikuttavuussijoittamisessa tavoitteena on tuottaa mitattavissa olevia myönteisiä sosiaalisia tai ympäristövaikutuksia taloudellisen tuoton rinnalla. Sijoittajan oma halu vaikuttaa maailmaan on keskeistä. Osa vaikuttavuussijoittajista tavoit-

telee markkinoita parempaa tuottoa kasvuteemojen kautta, osa asettaa vaikuttavuuden etusijalle.”

Vaikuttavuutta voi luoda sijoittamalla kasvuyrittäisiin, erityisesti yksityisillä markkinoilla tai vaikuttamalla pörssiyrityksiin äänestämisen ja aktiivisen omistajuuden kautta.

Paetzold hahmottelee kolme tapaa vaikuttaa sijoittajana:

- ▶ Kasvun mahdollistaminen: Sijoita nuoriin vaikutaviin yrityksiin, jotka tarvitsevat pääomaa kasvaakseen (vaikuttavuussijoittaminen).
- ▶ Parannusten edistäminen: Vaikuta pörssiyrityksiin äänestämällä, osallistumalla ja vaatimalla muutosta (aktiivinen omistajuus).
- ▶ Julkisen keskustelun muokkaaminen: Kerro sijoitusvalinnoistasi ja liity sijoittajakoalitiioihin (signaalivaikutus).

Pankkien pitäisi kuunnella asiakkaidensa arvoja

Paetzoldin mukaan pankit ja sijoitusneuvonantajat ovat avainasemassa perheyrittäjien ja varallisuuden omistajien ohjaamisessa. Useimmat asiakkaista eivät ole sijoitusalan ammattilaisia, vaan luottavat vahvasti neuvonantajiiin. Kestävyysteemoja

Falko Paetzold

- ▶ Koulutus ja tausta: Tohtori Zürichin yliopistosta, työskennellyt myös Harvardissa ja MIT:ssä.
- ▶ Nykyinen rooli: *Center for Sustainable Finance and Private Wealth* -keskuksen perustaja ja sen akateemisen kodin johtaja St. Gallenin yliopistossa (CCSP-HSG).
- ▶ Erikoisala: Vaikuttavuussijoittaminen, yksityisvarallisuuden ohjaaminen kestäväan kehitykseen, sijoittajakäyttäytymisen tutkimus.
- ▶ Tunnustettu puhuja: Säännöllisiä esiintymisiä kansainvälisissä konferensseissa ja FBN:n tapahtumissa.
- ▶ Henkilökohtainen motivaatio: Paetzold kertoo kiinnostuksensa kestäväan varallisuudenhallintaan kumpuavan halusta maksimoida oma positiivinen vaikutavuus kestäväan kehityksen hyväksi.

Lisätietoa ja CSP:n sijoittaja-opaat

kuitenkin vältellään usein, koska ne koetaan monimutkaisiksi ja aikaa vieviksi. Tämän seurauksena moni kohtaa suurta vastarintaa – ei niinkään itseltään tai perheenjäseniltään, vaan neuvonantajiltaan.

”Omistajat voivat yhdistää liiketoiminnan, sijoitukset ja filantropian yhteiskunnallisen hyvän edistämiseksi.”

”Neuvonnan tulisi olla paljon asiakaslähtoisempää: pankkien tulisi aidosti kuunnella asiakkaidensa arvoja ja kiinnostuksen kohteita ja kysyä yksinkertaisesti: ’Mistä olet kiinnostunut, mikä motivoi sinua, mikä on varallisuutesi tarkoitus sinulle?’, Paetzold sanoo.

Perheyrityksillä on paikka edistää yhteiskunnallista hyvää

Perheyrityksillä on ainutlaatuinen asema kestäväan kehityksen edistämisessä. Niiden pitkän aikavälin näkökulma ja suurempi vapaus verrattuna esimerkiksi eläkerahastoihin ovat merkittäviä etuja vaikuttavuussijoittamisessa.

”Perheyrityksissä arvot ohjaavat vahvasti sekä sijoituksia että perhesuhteita. Näen, että perheyrityksillä on juuri sitä rohkeutta, yhteistyökykyä ja reflektiota, jota vaikuttavuuteen tarvitaan. Omistajat voivat yhdistää liiketoiminnan, sijoitukset ja filantropian yhteiskunnallisen hyvän edistämiseksi”, Paetzold sanoo.

Toisaalta perheyritykset voivat myös jäädä jälkeen näissä teemoissa, koska ulkoisten sidosryhmien paine on vähäisempää kuin pörssiyrityksillä.

Nuoremmat sukupolvet perheyrityksissä ovat usein data-lähtoisempiä ja haluavat vaikuttaa heti, kun taas vanhemmat sukupolvet saattavat lykätä vaikuttavuustoimia.

”Mittarit ja data-lähtöinen johtaminen korostuvat yhä enemmän nuorempien sukupolvien keskuudessa.”

Miten ottaa ensiaskeleet vaikuttavuussijoittamisessa?

Paetzoldin neuvo perheyrityksille on selkeä: laadi ensin perheen sisäinen vaikuttavuuspolitiikka, ja sen jälkeen jaa kokemuksia ja opi muilta perheyrityksiltä.

”Määritellä selkeästi ydintavoitteenne – mitä omistajina haluatte edistää maailmassa, ja mitkä arvot ja tavoitteet ohjaavat toimintaanne. Älkää jättäkö tätä epämääräiseksi. Kun sisäinen työ on tehty, yhdistäkää voimat muiden perheyritysten kanssa sopivien mittareiden ja työkalujen löytämiseksi. Vaikuttavuussijoittamiseen ei ole yhtä oikeaa tapaa – ratkaisut ovat olemassa, ja sopivat vaihtoehdot riipuvat tavoitteistasi ja kontekstistasi.” **P&Y**

Luotettu kumppani yli sukupolvien

Luottamusta tarvitaan näinä epävarmoina aikoina enemmän kuin koskaan. Meidän tehtävämme on rakentaa luottamusta yhteiskuntaan ja turvata perheyritysten jatkuvuus yli sukupolvien.

Palveluitamme perheyrityksille ovat mm. omistajastrategia, sukupolvenvaihdokset, yritysjärjestelypalvelut, veroneuvonta, lakipalvelut, liikkeenjohdon konsultointi ja tilintarkastus.

Perheyriyksissä on voimaa

Pekka Haavisto
Kansanedustaja, Vihreät
Eduskunta

KUN LAPSENA helsinkiläisessä lähiössä ripustin takkia koulun naulakkoon, takin ripustuslenkkini oli aina samanlainen: se oli mustaa kapeaa nauhaa, ja siihen oli kultavärillä kirjailtu nimi: ”Edv. Haavisto, Turku - Åbo”.

Lapsena ei koskaan tullut ajatelleeksi, miten suuri tarina tuon pienen ripustuslenkin takana oli. Edvard Blomqvist oli isoisäni isä, syntyjään Kaksikerran saaren Haavistonrannasta. Kun samannimisiä lapsia oli seudulla kaksi, hänes-

tä tuli ”Haaviston Edvard” – ja nimi sitten virallistettiin sukunimien suomennosaallossa myöhemmin.

Edvard lähti 13-vuotiaana Turkuun vaatturinoppiin, ja siitä tuli myös hänen ammattinsa. Edvard Haaviston vaatturinliike toimi Turussa lähes puoli vuosisataa. 1920-luvun lopun lama iski myös Edvardin liikkeeseen. Se kärsi konkurssin, mutta työ jatkui uudessa, puolison Fannyn nimissä avatussa liikkeessä.

Omasta isoisästäni tai isästäni ei kuitenkaan tullut vaatureita. Mutta takin mustan lenksun lisäksi yrittäjyydestä ja käsityöläisyydestä jäi perheeseemme jotakin: meidän perheessämme on aina arvostettu kädentaitoja ja yrittäjyyttä.

Suomalaisten perheyriytysten historiassa on lukemattomia Edvardeja ja Fannyja. On loistavia menestystarinoita. Mutta niitäkin enemmän tarinoi-

ta suomalaisesta sisusta, jaksamisesta, osaamisesta ja venymisestä. Kaikkea ei ole kirjoitettu kovakantisiin yrityshistoriikkeihin.

Oikeastaan jo itse sanat yrittäjä ja yritys kertovat sen kaiken: ne pitävät sisällään riskin ottamisen, kohti tuntematonta kulkemisen. Tarjotaan markkinoille uusia tuotteita tai palveluja. Yritetään. Joskus onnistutaan, aina ei. Silloin yritetään uudestaan.

Juuri nyt, epävarmassa suhdanteessa, yritystoiminta ja usko yrittäjyyteen on tärkeämpää kuin koskaan. Joillakin Suomen alueilla - esimerkiksi juuri nyt rajan hiljaisuuden kurittamassa itä-Suomessa - tämä vaatii enemmän kuin aikaisemmin.

Perheyriykset muodostavat merkittävän osan Suomen yrityskannasta, ja ne ovat suuria työnantajia myös paikallisesti. Pitkäjänteinen omistajuus luo vakautta. Tämän hetken aluekehityksessä perheyriyksillä on myös tärkeä rooli paikallisen elinvoiman ylläpitäjänä.

Tällä hetkellä Suomen taloudessa kriittisiä tekijöitä ovat investoinnit ja uusien työpaikkojen synty. Perheyriykset ovat näissäkin avainasemassa.

Taloutteen on viime vuosina voimakkaasti nousseet myös laajat yritysvastuun periaatteet. Toiminnan on oltava eettistä, ja yrityksen materiaali- ja energivirtojen täytyy perustua kestävyYTEEN. Paljon laitetaan kuluttajan varaan, jonka pitäisi osata tehdä eettisesti ja ympäristön kannalta parhaita valintoja.

Toki tarvitaan myös ohjaavaa lainsäädäntöä ja selkeitä tuotemerkintöjä.

Uskon, että perheyriykset, aikaa ja sen vaatimuksia kuunnellen, osaavat hyvin vastata myös vastuullisuuden haasteeseen.

Calle Jernström, vie eteenpäin sirkusperinteitä yhdessä sisarensa Anna Jernströmin kanssa.

Sirkus Finlandia valmistautuu pian juhlavuoteen

Ensi vuonna viisikymmentä vuotta täyttävä Sirkus Finlandia on nimetty Suomen kansallissirkukseksi. Sitä voi myös pitää varsin kansainvälisenä, sillä Jernströmin sirkusperheellä on yhteyksiä ympäri maailmaa, ja sirkuksessa on esiintynyt vuosien mittaan taiteilijoita kymmenistä eri maista.

TEKSTI RIITTA SAARINEN KUVAT PATRIK LINDSTRÖM

Sirkus Finlandia on jälleen kerran tullut kaupunkiin ja pystyttänyt muutamassa tunnissa sirkusteltan pystyyn. Sen katolla liehuvat pienet Suomen liput. Onhan kyseessä Suomen suurin ja vanhin sirkus, jonka toiminta alkoi vuonna 1976.

Sisällä areenalla harjoittelevat Mert-hevosensa kanssa parhaillaan bulgarialainen **Ignat Ignatov** ja hänen kaksi tyttärtään **Sofia** ja **Maria**. Tyttäret edustavat sirkuslaisia jo yhdeksännessä polvessa.

Sirkuslaisuus on monille sirkusperheille elämäntapa, johon synnyttään. Samalla siinä kasvetaan luontevasti sirkuksen kansainväliseen ilmapiiriin.

Sirkus Finlandian perusti aikoinaan **Carl Gustaf ”Kalle” Jernström** yhdessä vaimonsa **Leena Jurvakaisen** kanssa. Kaikki heidän neljä lastaan – **Marja Jernström-Bellu**, 53,

Anna Jernström, 51, **Heidi Weckman**, 48, ja **Carl Jernström Junior**, 45 – ovat kiertäneet sirkuksen mukana ja jossain vaiheessa myös esiintyneet siellä.

Vuodesta 2011 Sirkus Finlandian sirkustirehtöörinä on jatkanut isänsä jäljissä **Calle**, joka vie eteenpäin perintettä sisarensa **Annan** kanssa. Kiertueella on mukana myös Jernströmin sirkusperheen kolmatta polvea.

”Sirkus Finlandia on vanhempiemme luomus. Ilman heitä emme olisi tässä nyt, ja meidän tehtävämme on yrittää pitää ja jatkaa tätä perinnettä”, Anna toteaa.

Vaikka monet asiat ovat muuttuneet, on sirkuksen ytimessä edelleen yleisö. Sirkus Finlandiaa viedään suomalaisille ympäri Suomen. Se on nimetty myös Suomen kansallissirkukseksi.

”Monissa maissa on ne tietyt sirkukset, jotka ovat tehneet jo pitkään tätä työtä. Tuntemme vähintään nimeltä kaikki

Yhteistyö sirkuksessakin vaatii toistoja ja kärsivällisyyttä. Eläimet ovat yksilöitä, kuten ihmisetkin.

Euroopan sirkusperheet, joista pohjoismaiset sirkukset ovat kaikkein tutuimpia. Teemme paljon yhteistyötä keskenämme ja olemme muutenkin yhteydessä toisiimme”, Calle sanoo.

Sirkus on elämäntapa

Sirkus Finlandia lähtee tien päälle eväällä yleensä huhtikuussa, ja kiertue päättyy lokakuun lopulla. Kaikkiaan matkamittariin kertyy kiertueen aikana 8000 kilometriä. Suuremmilla paikkakunnilla viivytään pitempään, pienemmillä saatetaan olla vain yksi päivä.

”Teltan pystyttämiseen menee noin neljä tuntia. Purkaminen vie puolet vähemmän aikaa. Kokoamiseen ja purkamiseen osallistuvat yleensä kaikki sirkuksen työntekijät. Istumapaikkoja teltassa on nyt tuhannelle ihmiselle.”

Välimatkat taitetaan kolmessa letkassa asuntoautoilla ja rekkujen vetämillä vaunuilla. Sirkusvaunuja on kaikkiaan kymmenittäin. Vaunuista löytyy myös pesula ja useampi sauna.

Suurelle osalle sirkusväestä kiertäminen on tuttua jo lapsuudesta. Kyse on elämäntavasta. Joillekin esiintyjille asuntovaunuelämä voi olla uutta, ja he eivät heti ymmärrä, että kaikkien täytyy hoitaa itse omat asumiseen liittyvät asiat, kuten pyykinpesu, veden tankkaaminen vaunuun, sähkökytkennät ja WC:n tyhjennys.

”Silloin kun me olimme pieniä, oli mukana myös kouluvuunu opettajineen. Opettajan palkka maksettiin äidin ja isän

pussista, muistelevat Calle ja Anna. Nykyään sirkusperheiden lapset käyvät etäkoulua.

”Tänä vuonna meillä on mukana monia lapsiperheitä. Kaikkiaan sirkuksessa kiertää 65-70 ihmistä. Talvella vaki-naista väkeä on kymmenkunta.”

Arvostettu taidemuoto

Vuosien mittaan Sirkus Finlandiassa on vierailut esiintyjä ympäri maailmaa, kymmenistä eri maista.

”Itä-Euroopasta, kuten Bulgariasta, Romaniasta ja Unkarista on tullut paljon isoja akrobaattiryhmiä, joiden tausta on voinut olla urheilupuolella. Euroopan lisäksi meillä on ollut taiteilijoita muun muassa Kiinasta, Mongoliasta, Kazakstanista, Tadžikistanista, Kuubasta, Argentiinasta, Brasiliasta ja Perusta”, Calle luetlee.

Tällä kiertueella esiintyjä on kolmestatoista eri maasta, kuten Suomesta, Sveitsistä, Hollannissa, Tšekistä, Espanjasta ja Marokosta. Kuusimiehininen orkesteri tulee Puolasta.

Joukossa on muun muassa akrobaatteja, jonglöörejä, kloveni, taitoratsastusta ja -pyöräilyä sekä taitopyöräilyä yläilmoissa.

”Venäjällä sirkus on ollut taidemuoto, jota on voitu arvostaa jopa oopperaa ja teatteriakin enemmän. Sekä Venäjä että Kiina ovat vahvoja akrobatiasia. Kiina on tämän lajin kuningasmaa. Joskus saa ihmetellä itsekin, että meinaatko ihan oikeasti tehdä tuon”, Calle kertoo.

”Sirkuksessa ei perinteisesti puhuta uskonnosta, rahasta tai politiikasta. Meillä on täällä niin kristittyjä ja muslimeja, ja kaikkien näkemyksiä kunnioitetaan. Ihmisillä on monenlaisia taustoja, ja he edustavat erilaisia maita ja kulttuureja.”

Norsuja ja merileijonia

Sirkukseen kuuluvat myös eläimet. Takavuosina Sirkus Finlandian mukana kulki jopa afrikannorsu Vanni, jonka kanssa Annakin esiintyi. Eksoottisia tuulahduksia sirkukseen toivat myös merileijonat.

”Kymmenisen vuotta sitten meillä oli sirkuksessa mukana merileijonia. Niistä yksi synnytti kierteen aikana poikasen, joka jäi eloon ja josta tuli ensimmäinen Suomessa syntynyt merileijona”, kertoo Calle.

”Merileijonien kuljettaminen sirkusvaunuissa ei ollut ihan yksinkertaista, sillä ne tarvitsivat vettä ympärilleen, vaikka

varsinaisesti ne vain syövät vedessä. Vanni-norsu taas tarvitsi riittävästi tilaa ja korkeutta ympärilleen.

Anna Jernströmin mukaan eläimistä esitetään usein kysymyksiä liittyen niiden hyvinvointiin sekä siihen, miksi niitä ylipäänsä pidetään sirkuksessa. Eläimet kuitenkin kuuluvat perinteiseen sirkukseen. Jernströmin sisarukset oppivat jo varhain kunnioittamaan eläimiä. Tietotaitoa eläimistä kertyy, kun niiden kanssa ollaan paljon.

”Tällä kiertueella meillä on mukana kuusi hevosta, joiden koulutuksesta ja hoidosta vastaa meidän bulgarialainen esiintyjämme Ignat Ingatov. On taito

tulla toimeen eläinten kanssa. Yhteistyö vaatii toistoja ja kärsivällisyyttä. Kaikista eläimistäkään ei tule esiintyjä, jos niillä ilmenee vaikka arkuutta. Eläimet niin kuin ihmisetkin ovat yksilöitä, Calle sanoo.

”Sirkustyö ei ole niin yksinkertaista. Seitsemän minuutin esityksen takana voi olla seitsemän vuotta työtä.”

Joustavuus tarpeen

Calle Jernströmin on helppo ymmärtää sirkustaiteilijoita, sillä myös hän itse on työskennellyt jonglöörinä maailmalla.

OY FINCIRK AB

(Sirkus Finlandia)

- ▶ Perustettu: 1976
- ▶ Liikevaihto: 3 725 000 (2024)
- ▶ Henkilöstö: 45
- ▶ Toimitusjohtaja: Carl Jernström
- ▶ Suomen johtava kiertävä sirkus

Kokemusta on kertynyt sirkuksista Skandinaviassa, Saksassa, Puolassa, Venäjällä ja Japanissa.

”Tietynlainen avarakatseisuus ja kärsivällisyys ovat tarpeen sirkuksessa sekä se, että pystyy tulemaan toimeen kaikkien kanssa. Se oli jo vanhempien motto, että kaikkia ei tarvitse rakastaa, mutta kaikkien kanssa pitää tulla toimeen”, Calle toteaa.

”Joustavuus eri asioissa on tärkeää ja se, että pystyy tekemään kompromisseja. Muuten tämä ei toimisi. Autamme aina myös toisiamme tarvittaessa.”

Sama pätee Jernströmiä perheyhteyksiin. Tarvittaessa sisarukset ovat tulleet apuun töihin ulkomaita myöten. Perhe on aina pitänyt yhtä.

”Sirkuksessa ei perinteisesti puhuta uskonnosta, rahasta tai politiikasta. Meillä on täällä niin kristittyjä ja muslime-

ja, ja kaikkien näkemyksiä kunnioitetaan. Ihmisillä on monenlaisia taustoja, ja he edustavat erilaisia maita ja kulttuureja”, kertovat Calle ja Anna.

”Toisten huomioonottaminen ja hyvät tavat, kuten tervehtiminen, ovat itsestäänselvyyksiä. Sirkuksen mukana kiertävät lapset oppivat tähän pienestä pitäen. Samoin he oppivat ymmärtämään eri kieliä.

Nykyään englanti on yleisin sirkuskieli, kun se aiemmin oli saksa. Sisarukset taitavat myös monia eksoottisempia kieliä tavallisten lisäksi. Annan lasten isä on bulgarialainen ja Marja Jernström-Bellun tytären isä puolalainen. Nykyään Marja asuu Romaniassa.

Esiintyjiä rekrytoidaan usein agenttien kautta, jotka seulovat hakijoita valmiiksi. Agenteilla on hyvät yhteydet sirkuksiin ympäri maailmaa.

Rekrytointia tehdään myös sirkusfestivaaleilla, joita järjestetään useimmiten talvella. Niihin kutsutaan eri alojen taiteilijoita, jotka pääsevät sinne esittämään taitojaan. Tänä päivänä esiintyjät voivat lähettää myös videoita esityksistään.

Byrokritia vie aikaa

”Työn suurimpia haasteita ovat ulkomaisten esiintyjien rekrytoimiseen liittyvä byrokritia ja se, että löydämme hyviä työntekijöitä”, Anna toteaa. Koska suurin osa esiintyjistä vaihtuu vuosittain, pitää heille hankkia joka vuosi uudet työluvut.

Työluvut myöntää maahanmuuttovirasto ja hakemukset pitää tehdä joko netin kautta tai jättää Suomen suurlähetystöön hakijan lähtömaassa.

”Päätös työluvasta tulee sitten sähköpostiin. Kyseinen ajokortin tapainen dokumentti tehdään Suomessa, mutta lähetetään hakijan lähtömaahan. Tämä kaikki vie paljon aikaa, ja säännöt myös muuttuvat välillä, jopa kesken prosessien.”

Sirkus Finlandia on ollut kautta vuosien haluttu työnantaja. Yhteydenottoja ja hakemuksia tulee paljon.

”Meille halutaan töihin Euroopasta, koska meitä pidetään luotettavana toimijana ja meillä on hyvä maine. Asiat sujuvat ja hommat hoituvat.”

Pikkuhiljaa Sirkus Finlandia alkaa etsiä esiintyjä ensi vuoden kiertueelle. Vuosi 2026 on Sirkus Finlandian juhlavuosi, jolloin se täyttää 50 vuotta. **P&Y**

Yrityksesi kaikissa käänteissä

Yrityksesi saa meiltä OP Ryhmästä kaikki finanssialan palvelut saman katon alta. Työskentelemme pitkäjänteisesti asiakkaidemme kanssa ja ymmärrämme yritysmaailman jatkuvaa muutosta toimialasta riippumatta. Tarjoamme asiantuntemustamme yrityksesi kaikissa käänteissä sen ensiaskelista kansainvälistymiseen asti.

op.fi/yrityksille

Osuuspankit, OP Koti, Pohjola Vakuutus, OP-Henkivakuutus ja OP Yrityspankki ovat osa OP Ryhmää.

Kestäviä MENESTYSTARINOITA

Asiakkaidemme menestyksen mahdollistaminen ja oikeusturvasta huolehtiminen ovat olemassaolomme perusta. Castrén & Snellman on vaativien asianajopalveluiden edelläkävijä niin yritysjärjestelyissä, riidantarkkaisuissa kuin kaikilla muillakin liikejuridiikan aloilla. Tehtävänämmä on auttaa asiakkaitamme rakentamaan kestäviä menestystarinoita.

CASTRÉN & SNELLMAN

castrén.fi

Teemme muutoksen näkyväksi

Milttonilla ajattelemme, että selkeällä viestinnällä, design-ajattelulla ja luovilla keinoilla voimme muovata yhteiskuntaa, liiketoimintaa ja ajattelua.

Lue lisää ja ota meihin yhteyttä miltton.com

miltton

Google ei enää riitä – miksi yrityksesi pitää näkyä myös tekoälyssä

Juha Salminen

Director, Head of Team Digital Milton

VIELÄ muutama vuosi sitten yrityksen löydettävyyden tärkein kysymys oli: löytävätkö asiakkaamme meidät Googlesta? Hakukoneoptimointi ja avainsanat määrittivät sen, kuka pääsi asiakkaan silmien eteen. Tekoälyn nousun myötä pelikenttä muuttuu nopeasti: asiakkaat eivät enää välttämättä kirjoita hakusanoja hakukoneeseen, vaan kysyvät asiansa suoraan tekoälyltä: ChatGPT ja Google AI Overview vastaavat takuuvarmasti päivittäin kysymyksiin kuten “Mistä saan lounasta läheltäni?” tai “Mikä on hyvä ja luotettava siivousfirma?”

Muutos on todellinen ja nopea: viimeisen vuoden aikana hakukoneliikenne on vähentynyt globaalisti 15 %, mutta samaan aikaan webin kokonaisliikenne on kasvanut kymmeniä prosentteja. Tämä kertoo ihmisten hakukäyttäytymisen muutoksesta, jonka nopeasti kehittyvät tekoälytyökalut ovat mahdollistaneet. Toisin kuin perinteiset hakukoneet, tekoäly tiivistää vastaukset yhteen näkymään ja pyrkii vastaamaan kysymykseen tiivistetysti, mutta perinpohjaisesti. Tästä johtuen yhä harvempi meistä klikkaa eteenpäin (jotkin uutismediat ovat raportoineet jopa n. 80 % pudotuksesta sivustoliikenteessä niissä Google-hauissa, joissa AI Overview antaa tiivistetyn vastauksen perinteisen haun yläpuolelle).

Miksi tämä on merkittävää kaikille yrityksille?

Lyhyesti: pelkkä ”löytyminen Googlesta” ei enää takaa näkyvyyttä tai oikeaa paikkaa käyttäjän päätöspolulla. Jos yrityksesi tiedot tuotteista, palveluista yms. liiketoiminnalle kriittisistä asioista ei ole optimoitu tekoälyä varten, mahdollisuus päästä

asiakkaan tutkalle kriittisellä hetkellä menee ohi. Pahimmassa tapauksessa asiakas päätyy tekoälylle sisältöjään optimoivan kilpailijan hoiviin tekoälyn suosittellessa sitä oman yrityksesi sijaan.

Kolme keskeistä syytä miksi jokaisen yrityksen, kokoon ja toimialaan katsomatta, kannattaa asiasta kiinnostua:

1. [Kilpailu kiristyy](#)

Kun tekoäly vastaa kysymyksiin, se nostaa bändejä tai tuotemerkkejä esiin hyvin rajallisen määrän, yleensä vain muutamia. Yrityksesi on päästävä tälle ”valintalistalle” tai se on näkymätön.

2. [Asiakkaan polku lyhenee](#)

Kun vastaus saadaan suoraan tekoälyltä, käyttäjä ei klikkaa itseään yrityksesi verkkosivustolle – esim. ostopäätös voi syntyä ilman, että tekoälyn vastauksesta siirrytään yhdellekään sivustolle.

3. [Kuka hallitsee viestiäsi?](#)

Jos et optimoi omia tietojasi – oli kyse aukioloajoista, palveluvalikoimasta tai yrityksesi taustasta – tekoälylle löydettäväksi, voi se poimia vanhentunutta tai epätarkkaa tietoa muualta ja käyttää sitä. Vain toimimalla aktiivisesti voit vaikuttaa siihen, mitä tekoäly yrityksestäsi kertoo.

Onneksi asiaan voi vaikuttaa. Tekoälysovellusten vastauksiin voi vaikuttaa tekemällä tarvittavia muutoksia yrityksesi verkkosivustoon sekä kiinnittämällä huomiota ulkoisissa kanavissa julkaistaviin sisältöihin, jotka tekoäly hakee arvioitavakseen aina muodostaessaan vastauksia käyttäjien kysymyksiin. Osa näistä on yksinkertaisempia (esim. Wikipedia-sivujen kuntoon laittaminen), osa pidempiaikaista panostusta vaativia sisältötuotannon toimenpiteitä. Milton on valmis auttamaan kaikessa asiaan liittyvässä: kehittämämme PromptReady-palvelun avulla pidämme huolen, että yrityksesi löytyy tekoälytyökaluista tavalla, jolla haluat. Ole rohkeasti yhteydessä, kysyminen ei maksa mitään!

Vakaa perheyrittäjä saa kasvurahoitusta

Media on nostanut esiin yritysten rahoitushaasteita, mutta luvut kertovat toista: vakaat perheyrittäjät saavat pankeilta kasvurahoitusta. Tarjolla on myös neuvoja siitä, mitkä investoinnit kannattaa rahoittaa lainalla ja mitkä kassavaroista.

TEKSTI KATJA ALAJA KUVA SABRINA BQAIN

Vakaiden perheyrittäjien mahdollisuudet saada rahoitusta ovat hyvät, vaikka mediassa on puhuttu yritysten rahoitushaasteista. Tässä on ristiriita todellisuuden ja mielikuvan välillä.

”Meidän yritysluottokantamme oli 11 prosenttia suurempi tämän vuoden elokuussa verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Se kertoo, että olemme vahvasti mukana rahoittamassa yritysten kasvua”, liiketoimintajohtaja **Tiina Mäkelä** OP Uusimaan Yritys- ja yhteisöpankista.

Hän muistuttaa, että Suomessa rahoitusta on tarjolla hyvään hintaan. Pankkien välillä on tervettä kilpailua, ja korkotasoa on pysynyt maltillisena pitkään. Suomessa lainojen keskikorko jää alle Euroopan keskiarvon.

Myös rahoitusehdot kiinnostavat yrityksiä. OP Ryhmässä ne eivät ole muuttuneet, vaan luottopäättös nojaa pitkän aikavälin maksukykyyn ja historiaan.

”Haluaamme ymmärtää, mistä kassavirta syntyy sekä miten kassavirtaa, sijoituksia ja pääomaa on aiemmin hoidettu.”

Mäkelä on ilahtunut siitä, että liiketoiminnan vastuullisuus näkyy luontevana osana perheyrittäjien strategioita. Se avaa tietä kestävästä kehityksestä rahoitusratkaisuille.

Ota pankki mukaan ajoissa

Kun rahoitukselle on tarvetta, Mäkelä kannustaa yritystä keskustelemaan jo varhaisessa vaiheessa pankin kanssa oikeasta rahoitusratkaisusta. OP Uusimaa, kuten muut osuuspankit, ovat paikallisia toimijoita, jotka tekevät ratkaisut paikallisesti. Omalta nimetyltä asiantuntijalta saa aina henkilökohtaista palvelua.

Kuvaava on OP Uusimaan esimerkki kasvun tiellä olleesta perheyrittäjästä. Se aikoo kasvaa yritysostoilla, mitkä oli tarkoitus rahoittaa kassavaroilla.

”Yritysjärjestelyitä hoitava rahoitusjohtajamme ja luottoanalyytikkomme tulivat mukaan tapaamiseen pohtimaan

”Asuntomarkkinan piristyminen kertoo siitä, että kuluttajien luottamus on alkanut vahvistua. Se luo luonnollista kysyntää eri asioille ja heijastuu yrityksiin.”

asiaa ja laskemaan velkakapasiteettianalyysin perheyrittäkselle. Tämän myötä pystyimme tarjoamaan yritys-kauppajärjestelyihin kilpailukykyistä rahoitusta, jonka yritys maksaa pois nopealla aikavälillä. Näin ollen kassavarat jäävät ostolaskujen hoitamiseen ja oman liiketoiminnan kehittämiseen”, Mäkelä toteaa.

Velkakapasiteettianalyysi kertoo, paljonko yritys voi ottaa ja hoitaa velkaa ilman, että vakavaraisuus vaarantuu.

Rahoitusmarkkina elpyy, luottamus vahvistuu

Pohtiessaan rahoitusmarkkinoiden kehitystä Mäkelä näkee, että ilmassa on paljon kasvua tukevia signaaleja. OP:n Yrityspulssiin vastanneet suuryritykset ovat toiveikkaita sen suhteen, että investoinnit tulevat kasvamaan. Suomeen on taas tulossa ulkomaisia kiinteistösijoittajia, useilla uusilla toimialoilla on orastavaa vetoa, ja asuntoluottihakemukset ovat lisääntyneet.

”Asuntomarkkinan piristyminen kertoo siitä, että kuluttajien luottamus on alkanut vahvistua. Se luo luonnollista kysyntää eri asioille ja heijastuu yrityksiin”, Mäkelä toteaa.

OP Ryhmän pankit ovat aina korostaneet rooliaan paikallisten perheyrittäjien kasvun kumppanina. Nämä yritykset työllistävät ja kantavat vastuuta alueiden hyvinvoinnista. Onkin luontevaa, että paikalliset Osuuspankit tukevat perheyrittäjiä rahoituksen ja rahoitusneuvonnan lisäksi vastuullisuusperusteilla.

”Kun yritys huolehtii toimintansa vastuullisuudesta, se näkyy myös yrityksen maineessa ja tekee siitä kiinnostavamman niin asiakkaiden kuin työntekijöidenkin näkökulmasta”, Mäkelä päättää. **P&Y**

Säilyttäminen vai uudistuminen?

Carl Pettersson
toimitusjohtaja
Työeläkeyhtiö Elo

MIKÄ on meidän ydintehtävämme? Miten varmistetaan, että sen toteuttamiseen on saatavilla riittävät resurssit? Väitän, että nämä kaksi kysymystä esitetään yrityksissä – ja erityisesti yrittäjävetoisissa yrityksissä joka ikinen viikko. Mitä tapahtuu, jos kysymystä ei esitetä? Silloin fokus on hukassa.

Julkinen talous ja julkinen hallinto eivät toimi yrityksen logiikalla, mutta nämä samat kysymykset pitäisi esittää myös julkisella puolella. Samalla tulee kyetä käymään kriittistä

keskustelua siitä, mikä on yhteiskunnan perustehtävä ja mikä kaikki kuuluu tulevaisuudessa sen ulkopuolelle.

Mikä on julkisen hallinnon ja suomalaisen päätöksenteon tilanne tänään? Suomessa vallitsee krooninen säilyttämisen kulttuuri. Tämä tapahtuu aikana, jolloin kasvu on miinusmerkkistä, väestö vanhenee ja ihmisten luottamus yhteiskunnan perustehtäviin, kuten hoivaan ja hoitoon rakoilee.

Kuvaava oli budjettiriihessä käyty keskustelu kuntien valtionosuuksien säästöistä. Narratiiviksi tuli, että peruskoulu kärsii, jos valtionosuuksista leikataan. Tästä argumentoinnista unohtui ennätysalhainen syntyvyys, joka haastaa suomalaisen yhteiskunnan rakenteita, kuten kouluverkostoa aivan radikaalilla tavalla. Ennusteiden mukaan vuonna 2040 peruskoulua käy lähes 100 000 oppilasta vähemmän kuin tällä hetkellä.

Samansuuntaista muutosta aiheuttaa hallinnon tehtävien uudelleenjakoa. Kuntien lukumäärä ja niiden hallinto on säilynyt lähes ennallaan huolimatta siitä, että merkittävä osa kuntien tehtävistä on siirretty 20 sotealueelle – joista 15 on muuten liikaa. Tehtävät ovat vähentyneet, hallinnon läpi kulkevat rahamäärät ovat vähentyneet, mutta hallintorakenne on suurelta osin säilynyt.

On aivan selvää, että kelkka on kyettävä kääntämään – ja se pitää tehdä etupainotteisesti. Näin voidaan ohjata vapautuvat resurssit tuottavampiin kohteisiin sen sijaan, että pyrimme kynsin ja hampain säilyttämään nykyisenkaltaisia malleja ja sopeutamme vasta silloin, kun kaikki muut vaihtoehdot on todettu mahdottomiksi.

Mitä Suomi tarvitsee juuri nyt? Rakenteiden kyseenalaistamista, hallinnon ja järjestelmien uudistamista ja kasvuun tähtääviä reformeja. Kasvu perustuu osaamiseen, laatuun ja innovaatioihin – näiden perustan vahvistamiseen täytyy löytyä kunnianhimoa sekä riittävät resurssit. Ylipäätään nyt tarvitaan isoa uudelleenajattelua ja hallituskaudet ylittävää sitoutumista Suomen uudistamiseen. Tätä meidän tulee voida myös odottaa päättäjiltä.

Vaikka olen optimisti, olen huolissani siitä, miten isoihin rakenteellisiin reformeihin kyetään tarttumaan, kun kohtuullisten pienten päätösten tekemisessä tunnutaan törmäävän seinään. Elokuussa käyty keskustelu koulujen kesälomien siirtämisestä oli valitettava esimerkki tästä. Vaikka ehdotus sai laajaa tukea elinkeinoelämältä ja vastuuministeriltä, eivät päättäjät tunnu saavan asiaa hoidettua. Kun työlliställä on isoja asioita, eikö näin helppoihin kysymyksiin pitäisi löytää ratkaisut vähällä vaivalla? Tällä tahdilla näemme enää ketterien kilpailijamaiden selän, kun itse jumitamme yhä lähtötelineissä.

DevCo

DevCo on kehitysyhtiö ja aktiivinen omistaja, jonka tavoitteena on rakentaa pitkällä aikavälillä globaalisti johtavia yrityksiä valikoiduilla niche-toimialoilla.

Toivottavasti nähdään tulevina kuukausina Perheyritysten liiton tilaisuuksissa!

LUE LISÄÄ TOIMINNASTAMME SEKÄ
TIIMISTÄMME OSOITTEESSA
WWW.DEVCO.FI

Sinun ilmoituksesi tähän?

Perheyritysten liiton jäsenyritykset voivat ilmoittaa Perhe & Yritys -lehdessä.

ILMOITUSHINNAT

1/4 sivun ilmoitus 600€ + alv

1/2 sivun ilmoitus 1000€ + alv

koko sivun ilmoitus 1900€ + alv

LISÄTIETOJA

jasenpalvelu@perheyritys.fi

Perhe & Yritys

Ylisukupolvinen ajattelu on kestävyttä käytännössä

Annika Jyllilä-Vertigans

Perheyriyten liiton Kestävä kehitys-työryhmän puheenjohtaja, Paree Group

MINULLA on ollut ilo perehtyä omistajuuteen erityisellä pietetillä tänä vuonna. Kiitos hyvien sparrauskumppaneiden olen oppinut aiheesta paljon ja tutustunut samalla myös suomalaisten että kansainvälisten verrokkien tapaan käsitellä vaikuttavuutta ja tavoitteellista sitä positiivista kädenjälkeä mitä omistajuudella halutaan saavuttaa. Olen tämän prosessin myötä käynyt myös keskustelua kotona omistamisen perustehtävästä, mahdollisuuksineen, velvoitteineen, tavoitteineen. Kun omistajuuden käsite piti sanoittaa seuraavalle sukupolvelle ymmärrettävällä tavalla - tapauksessamme heille osoitetuilla kirjeillä - moni asia avautui itsellekin merkityksellisempänä.

Minulla oli myös etuoikeus olla mukana, kun FBN viime syksynä polkaisi käyntiin työryhmän vaikuttavuuden teemalla. Tämä 'Impact Community' kokoaa perheyriytykset

yhteen globaalisti luomaan myönteistä muutosta maailmassamme ja rakentamaan kestävä perintöä sukupolvien yli. Tässä kontekstissa pyritään ajattelemaan systeemisesti ja nähdään, että omistajilla on paljon muutakin pääomaa käytössään kuin vain taloudellinen omaisuus; omistajalla on sosiaalista ja poliittista valtaa, sekä osaamista jaettavanaan. Miten sitten käyttää näitä resursseja, on omistajan aktiivinen valinta.

Toki täytyy ensin päättää, miten ääntään haluaa käyttää - onneksi apua ja inspiraatiota on saatavilla läheltä!

PL:n vuosiseminaari "Kaiken se kestää" järjestetään 27. marraskuuta kestävyysteemalla. Hyvä niin, geopolittisen myllerryksen keskellä on tärkeä näyttää suuntaa ja muistaa mikä joka tapauksessa säilyy aikakautemme isoimpana haasteena taklata. Tuon päivän sisällön ohella saat liiton jäsenenä muutakin tukea pohdintoihisi ylisukupolvisen kestävyuden teemasta. Kestävän kehityksen työryhmä työstää parhaillaan opasta, joka tullaan jakamaan kaikille vuosiseminaariin osallistuville kotiin viemisiksi.

Tule mukaan jatkamaan keskustelua kestävydestä perheyrittäjien vuosikokouksessa marraskuussa! Yhdessä voimme vaikuttaa enemmän - ja viisaammin.

Jäsenextra

- 32 Nextin polulla: Vastuuta ei anneta, se pitää ottaa
- 35 Future Gens
- 36 Aaween yrittäjäväljekset vievät aseliikettä uuteen aikaan

- 39 Uudet jäsenet
- 40 Maakunnissa tavataan
- 42 PL:n tapahtumien kuvasatoa
- 44 Perheyrietykset kestävyvyyden suunnannäyttäjinä

- 45 Perheyrietysten liiton hallitus ja työryhmät 2025
- 46 Kalenteri 2025

Vastuullisuus – ei tehdä siitä niin vaikeaa

TUNTUUKO vastuullisuus ja kestävyys sinusta vaikealta? Yritysten kestävyyskeskusteluissa törmää usein siihen, että se koetaan hankalaksi. Käsiteviidakko, viherpesu, regulaatio – osa yrityksistä on hurjasti edellä, ja toiset vasta kestävyysmatkansa alussa.

Perheyrietysten liitto tarjoaa monipuolista virikettä kestävyysasioissa. Kestävä kehitys -työryhmä ideoi toimiston tukena tapahtumia ja edistää kestävyvyyttä muissa työryhmissä. Keke-työryhmä on ollut vahvasti tekemässä syyskokouksessa ja -seminaarissa julkaistavaa uutta kestävyysjulkaisua.

Suuri vertaisverkostomme on käytettävissä kestävyyskysymyksissä. Olemme perustaneet Perheyrietysten liiton Whatsapp -yhteisöön kestävä tulevaisuus -kanavan, jossa voit kysyä neuvoja ja kokemuksia kestävyvyyteen liittyvissä asioista jäsenyrityksiltämme, jakaa omia kokemuksiasi ja tiedottaa muita mielenkiintoisista kestävyysteemaisista tapahtumista ja tutkimuksista. Kannattaa liittyä mukaan!

Kestävyys on tänä vuonna myös Perheyrietysten liiton syysseminaarin teemana 27. marraskuuta. Aihe on meistä merkityksellinen ja tärkeä! Ilmoittauduthan mukaan syksyn suurimpaan tapahtumaamme.

Tule matkalle kohti kestävä omistajuutta!

Katja Koivunmaa

Kestävä kehitys -työryhmän sihteeri, toimistovastaava, Perheyrietysten liitto

P.S. Jos haluat jakaa yrityksesi kestävyystarinan ja toimia inspiraationa muille perheyrietyksille, laitathan minulle viestiä. Etsimme jatkuvasti case-puheenvuoron pitäjiä ja yritysvierailukohteita kestävyysteemaisiin tapahtumiimme.

Perheyrietysten liiton syyskokous ja -seminaari

KAIKEN SE KESTÄÄ

vastuullinen perheyrietyty

SYYSKOKOUS & SEMINAARI kokoaa jäsenet ajankohtaisten aiheiden ja verkostoitumisen äärelle. Päivä alkaa sääntömääräisellä syyskokouksella, jonka vieraana on kansanedustaja **Pekka Haavisto**. Lounaan jälkeen seminaarissa syvennyttään perheyrietysten vaikuttavuuden vastuullisuuden näkökulmasta. Puhujina nähdään mm. **Dr. Falko Paetzold** ja **Heikki Herlin**. Ohjelmassa lisäksi energinen paneelikeskustelu sekä inspiroivia yrityscaseja. Päivä huipentuu kolmen ruokalajin illalliseen Messukeskuksen juhlatila Valossa.

27.11.'25
HELSINKI

PEKKA HAAVISTO

DR. FALKO PAETZOLD

HEIKKI HERLIN

Otto ja Aino Pirhonen: "Perheyritys tarjoaa nuorille vapautta ja mahdollisuuden oman kädenjäljen jättöön."

Vastuuta ei anneta, se pitää ottaa

Perheyrytyksessä vastuun ottaminen ei aina hahmotu heti. Usein vasta jälkeinpäin, kun matkaa tarkastelee, suunta näyttäytykin yllättävän suoraviivaisena kasvutarinana.

TEKSTI & KUVA EMMA MARTELA

PERHEYRYTYKSEN jatkaminen ei ollut Pirhosten sisaruksillekaan ennalta-arvattava urapolku, vaan kiinnostus jatkajuuteen kypsyi pikkuhiljaa kokeilemisen kautta. Nyt **Otto** (29) ja **Aino** (28) **Pirhonen** ovat molemmat valmiita ottamaan vastuuta perheyrytyksessään TP-Toolsissa.

Vahvempi tunneside yritykseen syntyi, kun oma rooli löytyi

Lapsuudessa sisarusten mukaan perheyrytyksestä puhuttiin yllättävän vähän. TP-Tools lähinnä näyttäytyi heille paikkana, missä saatettiin välillä käydä ja siellä näki perhettä. Otto muistelee seuraavasti: ”Silloin tiesi lähinnä sen, että isä ja vaari, ovat mukana yrityksessä, ja yritys on perheen omistuksessa ja jotenkin tekee jotain. Oikeastaan yläaste- tai lukioikäisenä, kun oli itse kesätyössä tai harjoittelussa, vasta konkreettisesti näki, että mitäs täällä yrityksessä tehdään. Perheyrytystä ei ainakaan ei ole tuputettu mitenkään.”

Molempien sisarusten ensimmäiset vahvemmat muistot perheyrytyksestä liittyvät nuorena tehtyihin kesätyöjaksoihin ja opiskelujen aikaisiin harjoitteluihin. Sitten tuli aika miettiä jatko-opintoja ja omaa urapolkua. Molemmat sisarukset päätyivät opiskelemaan kauppatiedettä Tallinnaan. Opintojen aikana he ovat myös lähteneet vahvemmin mukaan perheyrytyksen toimintaan. Selkeää suunnitelmaa perheyrytykseen päätyemisestä ei tässä vaiheessa kum-

Nextin polulla

mallakaan vielä ollut. Aino kertoo ajatelleensa opintojen aikana menevänsä johonkin kansainväliseen yritykseen, kun opinnotkin olivat englanniksi. Suunnitelma kuitenkin muuttui: ”Sitten maisterin tutkinnon aloitettuani isä kysyi, haluaisinko tulla opintojen ohella katsomaan, millaista perheyrytyksessä olisi. Totesin, että eipä siinä mitään, pääseehän sieltä poisikin, jos haluaa, mutta aloin kuitenkin kiinnostua perheyrytyksestä enemmän. – Nyt kun on alkanut löytää omaa rooliaan yrityksessä, niin yritys alkaa myös tuntua enemmän omalta ja tunneside siihen vahvistuu, vaikei vielä omistajia ollakaan.”

Otollekaan alavalinta ei ollut alusta asti selvillä, nuorena hän haaveili lentäjän ammatista, ja opiskelemaankin hakies- sa hän oli vähällä mennä konetekniikan opintoihin. Kun Otto aloitti opintonsa kauppatieteellisessä, yritys oli juuri samaan aikaan laajentumassa ja perustamassa tehdasta Tallinnan liepeille ja hän pääsi tähän projektiin mukaan.

”Perheyrytysten liiton tapahtumissa ylpeys perheyrytyksestä on vahvistunut ja on ymmärtänyt sen, miten hieno ja tärkeä asia perheyrytykset Suomessa ovat.”

— AINO PIRHONEN

Näin Otto kuvailee kiinnostuksen nousseen: ”Opiskeluiden aikana yrityksen toiminta ja oma motivaatio konkretisoitui enemmän. Isän viesti oli aina se, että teette niin kuin itse haluatte: yritykseen ei ole pakko tulla, mutta ovi oli kuitenkin aina auki. Ei voi sanoa, että minulle olisi ollut alusta asti selkeää, vaikka kauppikseen meninkin, vaan kiinnostus kasvoi aika organisesti. Erityisesti nyt kun kuulee kavereiden tarinoita muissa tehtävissä ja vertaa samalla omaan puoleensa ja mihin työllään pystyy vaikuttamaan, niin koko ajan vahvistuu halu kehittää ja olla perheyrittäjässä vahvasti mukana. Vuosien varrella on kirkastunut, että haluaa ottaa tämän jossain vaiheessa omalle kontolleen”

Isä kannusti Ainoa ja Ottoa myös osallistumaan Perheyrittäjien liiton tapahtumiin omien positiivisten kokemustensa pohjalta. Hän oli neuvonut, ettei mistään muualta saa sellaista yhteisöä ja vertaistukea. Otto avaa sisarusten ensikosketusta Next-toimintaan: ”Vähän ehkä emmittiin ensin, kunnes 2023 lähdeittiin Talviakatemiaan Pyhälle ja suoraan syvään päätyyn. Se oli kyllä uskomaton tapahtuma, tutustui heti moniin hienoihin ihmisiin ja oli helppo tulla Next-toimintaan mukaan. Kaikilla oli samanlaisia ajatuksia ja ongelmia toimialasta riippumatta ja siellä pystyi puhumaan avoimesti kaikesta. PL:n rooli on siten ollut itselle todella suuri, että ymmärtää miten hienoa perheyrittäminen on, ja miksi siinä kannattaa olla mukana.”

”Perheyrittäjien liiton tapahtumissa ylpeys perheyrittäjyydestä on vahvistunut ja on ymmärtänyt sen, miten hieno ja tär-

”Jonkinlainen viisaus, mitä isältä on kuullut useasti, on se, että vastuuta ei anneta, vaan se pitää ottaa. Sitä projektia koittaa tässä itse saada eteenpäin.”

— OTTO PIRHONEN

TP-TOOLS

- ▶ TP-Tools on rengasmuottiteollisuuden erikoistunut perheyrittäjä, jonka juuret ulottuvat 1980-luvulle.
- ▶ Perhearvot ovat vahva perusta, joka ohjaa yrityksen päivittäistä toimintaa. TP-Tools on sitoutunut laatuun, asiakastytyväisyyteen ja kestävään liiketoimintaan.
- ▶ TP-Tools tarjoaa laajan valikoiman koneistuspalveluja, mukaan lukien sorvaus, jyrsintä, poraus ja pintakäsittelyt, sekä räätälöityä suunnittelupalvelua koneistukseen.
- ▶ Lisäksi yritys tarjoaa 3D metallitulospalveluja monimutkaistenkin prototyyppien mallinnukseen ja valmistukseen uusimmalla teknologialla.

keä asia perheyrittäjät Suomessa ovat”, Aino täydentää.

”Tämä on nyt teidän päätös, tämä tulee teidän niskoilla sitten olemaan”

Nyt kun nuoret ovat vahvasti mukana ja innokkaita jatkamaan perheyrittäjästä, on myös käynnistetty keskustelut sukupolvenvaihdoksesta. Aino ja Otto kertovat, että alustavia suunnitelmia ja paljon keskustelua on käyty, mutta alkusysäys ja konkretia ovat vielä toistaiseksi tulevaisuudessa. Alustava suunnitelma on kuitenkin selkeä, sillä TP-Tools on Aino ja Otton isän omistuksessa, ja he ovat yrityksen seuraavat, kaksi jatkajaa.

Otto toteaa, että nyt heillä on työn alla vastuunotto: ”Jonkinlainen viisaus, mitä isältä on kuullut useasti, on se, että vastuuta ei anneta, vaan se pitää ottaa. Sitä projektia koittaa tässä itse saada eteenpäin.”

Aino ja Otto kertovat, että heillä on myös vapaus tehdä päätöksiä ja ottaa vastuuta Nokian tehtaalla, kun isä ei ole itse samassa toimipisteessä, vaan asuu Tallinnassa. Kannustusta vastuunottoon on myös saatu: ”Monestikin jos tehdään jotain isompia päätöksiä monen vuoden päähän, niin hänkin aina sanoo, että tää on nyt teidän päätös, tämä tulee teidän niskoilla sitten olemaan.” Aino kertoo.

Aikaisemmalla sukupolvella on ehkä ollut erilainen ote yritykseen, mutta kolmas sukupolvi on valmis täydentämään yrityksen tarinaa antamalla oman panoksensa. Kysyttäessä, että jännittääkö perheyrittäjien jatkaminen, saan vastaukseksi, että kyllähän se hirvittää. Samaan aikaan perheyrittäjä tarjoaa nuorille vapautta ja mahdollisuuden oman kädenjaljen jättöön. Sisarukset ovat onnellisia siitä, että ovat yritystä jatkamassa yhdessä, eikä yksin, ja että heillä on yhteinen alustava käsitys siitä, mihin yritys on tulevaisuudessa menossa.

Yhden neuvon Pirhoset antavat muille Nexteille: ”Jos vain on mahdollista, niin kannattaa mennä kokeilemaan ja tutustumaan omaan perheyrittäjyyteen paremmin. Jos se ei sittenkään ole oma juttu, niin aina voi lähteä ja tehdä muutakin”, Aino ja Otto neuvovat. **P&Y**

Future Gens

Lapset ja nuoret mukaan perheyrittäjyyden tarinaan

Perheyrittäjien liiton uusi työryhmä, Future Gens, kutsuu jäsenten kouluikäiset lapset ja nuoret tutustumaan perheyrittäjyyteen elämyksellisesti. Toiminta rakentaa tunnesidettä perheyrittäjiin ja kotimaiseen omistajuuteen. Työryhmän puheenjohtajana toimii **Noora Keskievari**.

TEKSTI TIINA TIKANDER

”ON TÄRKEÄÄ, että lapset ja nuoret näkevät jo varhain, miksi suomalainen yrittäjyys ja omistajuus on arvokasta – ja mitä mahdollisuuksia se voi heille itselleen tarjota. Tavoitteenamme on rakentaa tunnesidettä omaan perheyhtiöön ja suomalaiseen omistamiseen, joka muuten voi jäädä ohueksi globaalissa maailmassa”, Noora kuvailee.

Future Gens sai alkunsa noin 1,5 vuotta, kun havahduttiin siihen, että perheissä ei aina käydä laadukasta keskustelua omistamisesta tai yrittämisestä lasten kanssa. Kesällä 2025 toiminta virallistettiin omaksi työryhmäkseen.

”Pyrkimyksenä on innostaa koululaisia jo varhaisessa vaiheessa – ei velvollisuudesta, vaan siksi, että he kokisivat perheyhtiön tarinan omakseen ja samalla tutustuisivat muihin ja näkisivät, miten erilaisia tarinoita ja näkökulmia perheyrittäjyys on. Se kaikki erilaisuus ja erityisyys on juuri perheyrittäjien ytimessä. Tämän oivaltaminen on ollut itselleni elämän mullistava asia!”

Elämyksellisiä piipahduksia perheyrittäjiin

Future Gens -tapahtumat on suunnattu Perheyrittäjien liiton jäsenten kouluikäisille lapsille ja nuorille. Mukaan voi tulla vanhempien kanssa tai omatoimisesti – tapahtumat on rakennettu lasten ja nuorten omia kokemuksia ja ystävyyksiä varten.

Future Gens tarjoaa jotakin, mitä ei voi oppia koulussa tai kirjoista: elämyksiä, tarinoita ja omakohtaista kokemusta perheyrittämisestä ja omistamisesta. Toiminta vie lapset ja nuoret paikan päälle perheyhtiöihin katsomaan, kokeilemaan ja kokemaan.

Vierailukohteina ovat olleet muun muassa

- ▶ **Koneen hissilabra**, jossa tutustuttiin tulevaisuuden teknologiaan
- ▶ **Vaisalan testilabra**, jossa nähtiin sääennusteiden taustalla oleva mittausteknologia
- ▶ **Fazer**, jossa nuoret pääsivät tekemään suklaata ja kullemaan perheyrittäjien historiasta.

Seuraavaksi ohjelmassa on vierailu **Martinexille Turkuun**, jossa sukellaan pelien, verkkokaupan ja yrittäjätarinoiden maailmaan.

Future Gens on Nooran mukaan saanut lentävän lähdön – ja visiona on kasvattaa toimintaa entistä enemmän!

”Haluamme laajentaa tulevaisuudessa toimintaa yritysvierailuista ja työpajoista myös muuhun opettavaiseen ja kehittäväseen tekemiseen – ehkä jopa järjestämme oman leirin.”

Jos Future Gens ei ole vielä tullut tutuksi – nyt on juuri oikea aika lähteä mukaan.

”Tapahtumista kerrotaan Perheyrittäjien liiton uutiskirjeissä ja verkkosivuilta. Ja toki minulta ja työryhmältä voi kysyä lisää”, Noora huikkaa. **P&Y**

Aaween yrittäjäveljekset vievät aseliikettä uuteen aikaan

Kun Ari Virtanen perusti AV-ase ja erä Oy:n vuonna 2003, tuskin kukaan osasi arvata, että kolmen Brysselissä varttuneen veljeksen tie johtaisi Jämsään pyörittämään menestyvää perheyrittystä.

TEKSTI & KUVA KRISTA ELO-PÄRSSINEN

SANTERIN ensikosketukset yritykseen ovat 2000-luvun alkupuolelta, **Aleksin** ja **Anssin** 2010-luvun tienoilta. Kaikki veljekset ovat käyneet koulut Brysselissä, jossa heidän äitinsä on edelleen Euroopan komissiossa töissä. Suomessa pojat viettivät nuorena kesä Jämsässä mummolassa.

”Ollaan kesähommista täällä kaikki aloitettu. Kävin Suomessa lukion ja suunnitelmissa oli, että jatkan äidin puolen sukutilaa, mutta sitten meistä kaikista tuli Aaween omistajia vuonna 2013 Arin luopuessa omistuksestaan”, kertoo reilut 10 vuotta toimitusjohtajana ollut Santeri. Hän on ollut nuorin aseliikkeenpitäjä monta vuotta.

Hallituksen puheenjohtaja Aleksin on opiskellut korkeakouluissa kaupallisia aineita Suomessa, Englannissa ja Australiassa.

”Olin muualla töissä sekä opiskelemissa, mutta näin meidän yhteisessä tekemisessämme potentiaalia”, kertoo Aleksin.

Veljessarjan nuorin Anssi on valmistunut viime keväänä kauppatieteen maisteriksi Tampereen yliopistosta ja jatkaa nyt opintoja Ikaalisen aseseppäkoulussa.

”Mietittiin porukalla, mitä osaamista yritys vielä kaipaa. Toivottavasti saan eväitä uusiin kehitysjuttuihin”, toivoo Anssi.

Veljekset ovat itsekkin innokkaita metsästäjiä ja reserviläisiä. Sodankylän pohjoispuolella pojat ovat käyneet metsästämisessä kanaintuota jo pienestä pitäen. Anssi myös kilpailee vakavimmin. Tämän vuoden MM-kisoissa hän sai pienoiskiväärin avoimessa yksilösarjassa pronssia ja joukkuekultaa.

”Toukokuussa pidettyihin kisoihin harjoittelin ampumalla noin 25 000 laukausta”, paljastaa Anssi.

Yrityksen osaomistaja, urheiluampuja **Jarkko Laukia** on moninkertainen maailmanmestari, joka lisäsi nyt mitalisaa-listaan seniori-luokassa. Metsästäjiä ja urheiluampuja löytyy myös henkilöstöstä, mikä auttaa ymmärtämään asiakkaita. Santerin, Aleksin ja Anssin isä **Jari Ahlroth** tuli Aaween yhdeksi omistajaksi yrityksen alkuvaiheissa. Hän ei koskaan ole ollut yrityksessä töissä.

Verkkokauppaa ja omaa tuotantoa

Suomessa on noin parisenkymmentä aseliikettä, joiden liikevaihto on yli miljoona. Aaween liikevaihto on kymmenessä vuodessa noin kymmenkertaistunut ja on nyt yli neljä miljoonaa euroa. Kasvun taustalla ovat verkkokaupan varhainen haltuunotto, rohkeat kansainvälistymisaskeleet sekä jatkuva halu kehittää asioita paremmalla tavalla.

Aawee aloitti verkkokaupan kuluttajille jo 10 vuotta sitten ja b-to-b-asiakkaille eli aseliikkeille pari vuotta sitten. Verkkokaupan suurin asiakasryhmä ovat suomalaiset, mutta kansainvälisiäkin asiakkaita on.

”Meillä on paljon omaa tuontia Kiinasta, Jenkeistä ja Euroopasta. Oman tuotannon kautta voimme vahvistaa asemiamme. Anssin aseseppäkoulutus antaa meille edellytyksiä valmistaa tiettyjä asioita ihan eri lailla. Finntac-brändiä olisi tarkoitus kasvattaa myös kansainvälisesti”, toteaa Aleksin.

AAWEE OY

- ▶ Omistajat: Perheomistajina 2. polven veljekset Santeri (34), Aleksi (32) ja Anssi Vääriskoski (26). Lisäksi merkittävänä omistajana Jarkko Laukia.
- ▶ Toimiala: Ase- ja eräliike, erikoisalana urheilu- ja toiminta-ammunta sekä reserviläistoiminta & maanpuolustus (2/3 liikevaihdosta)
- ▶ Perustettu: 2003
- ▶ Liikevaihto: 4,27 milj. €
- ▶ Henkilöstö: 13 kokoaikaista työntekijää, ja alihankintana kouluttajia Jyväskylän sisäampumaradalla.
- ▶ Yrityksen nimi muutettiin vuonna 2021 Aawee Oy:ksi.

Aaween omistajaveljeksillä on aito halu kehittää yhdessä omistamista.

”Oman tuotannon kautta voimme vahvistaa asemiamme. Anssin aseseppäkoulutus antaa meille edellytyksiä valmistaa tiettyjä asioita ihan eri lailla. Finntac-brändiä olisi tarkoitus kasvattaa myös kansainvälisesti.”

— ALEKSI VÄÄRISKOSKI

Aaweessa on pyritty ajattelemaan eri lailla asioita ja kehittämään toimintaa koko ajan.

”Jos on tehty 10 vuotta jotain, niin ei sitä nyt välttämättä tarvitse tehdä enää samoin”, sanoo Aleksi.

Asuminen ulkomailla on tuonut perspektiiviä ja avarakatseisuutta veljesten tekemiseen.

”On hyvä tiedostaa, miten asioita hoidetaan muualla tai miten niitä ei kannata hoitaa”, avaa Santeri.

”Monesti vähän nöyryyttäkin, että oma napa ei ole kaiken keskiössä, vaan maailmassa tapahtuu paljon muutakin”, lisää Anssi.

Vastuullista kehittämistä ja kansainvälisyyttä

Santeri toimii hallituksen jäsenenä myös Asekauppiainien liitossa, jonka tehtävänä on edistää ja kehittää asealaa esim. antamalla lausuntoja lainsäädäntöön.

”Me nähdään asekauppiaina mm. poliisilaitoksien käytäntöjä ympäri Suomea. Suomessa on muihin maihin verrattuna suhteellisen hyvä aselaki. Meillä on fiksua ja kunnollisia asiakkaita: luottotappioita on vuosien aikana tullut vain muutama”, kehuu Santeri.

Aaweessa vastuullisuus ei ole vain kaunis sana. Se näkyy konkreettisesti muun muassa siinä, miten asiakkaiden turvallisuudesta ja oikeiden valintojen tekemisestä pidetään huolta.

”Meille on tärkeää, että asiakkaita osataan ohjeistaa ostamaan heille oikeita tuotteita. Tässä henkilökunnan pitkä kokemus alalta tuo meille selkeän edun”, kertoo Anssi.

Kun väestö ikääntyy, metsästäjien määrä vähenee, mutta esimerkiksi toiminnallisten ampumalajien, kuten SRA:n ja IPSC:n, määrä on kasvussa nuorten keskuudessa.

”Aseharrastukseen saa kipinän joko lapsuuden perheessä tai intin jälkeen. Metsästäjien määrä laskee kovaa vauhtia koko Euroopassa, joten toiminnallinen ammunta on meille tärkeä”, toteaa Santeri.

”Kotimarkkinoilla ei voi kasvaa määräänsä enempää, joten haetaan kasvua kansainvälisiltä markkinoilta”, avaa Anssi tulevaisuuden suunnitelmia.

Viime vuodet Ukrainan sodan alettua ja muuttuneen turvallisuusympäristön myötä kysynnän kasvu on ollut otollista. Aikaisemmin esimerkiksi kansainväliset verkkoalustat eivät myyneet aseita tai asetarvikkeita, eivätkä logistiikkayritykset kuljettaneet niitä. Moni

yritys ei vielä kukaan suostu kuljettamaan tiettyä kalustoa, vaikka lain pykälät täytyisivät.

”Toimimme aina laillisesti ja vastuullisesti. Olemme tehneet älyttömästi töitä, että olemme päässeet siihen, missä olemme nyt. Kansainvälisyyden kasvulle on saatu hyvin jalansijan viime vuonna avatulla kansainvälisellä verkkokaupalla, jossa myydään vain lupavapaita tuotteita sekä vuosien messukäynteillä Saksassa ja Jenkeissä.”

Arvot yhdistävät

Veljekset toteavat olevansa erilaisia, mikä tekee yhteistyöstä joskus haastavaa.

”Välillä tapellaan ja välillä kaikki menee hyvin”, kuvailee Santeri.

Heillä on kuitenkin aito halua kehittää yhdessä tekemistä ja omistamista.

”Yhteistyömme kehittäminen olikin yksi syy, minkä takia liityimme Perheyritysten liittoon. Haluamme kuulla, miten muissa perheyrityksissä on toimittu ja saada vertaistukea omaan tekemiseemme”, sanoo Aleksi.

Veljeksiä yhdistää kuitenkin vanhemmilta saatu samanlainen arvomaailma.

”Meillä on hyvä toimeenpanokyky ja olemme sääntillisiä”, toteaa Aleksi.

”Yrittäjäyys vaatii uskallusta. Pienet murheet tippuvat olkapäiltä, kun isoja murheita on edessäpäin”, jatkaa Santeri.

”Mukavassa porukassa on kiva tehdä hommia yhdessä toisia tukien”, täydentää Anssi.

Henkilökuntaa rekrytoidessakin korostetaan yrittäjähenkisyyttä. Uusia työntekijöitä haetaan tällä hetkellä Jämsään ja Jyväskylään.

”Tavoitteena olisi, että päästäisiin itse hieman kauemmaksi arjesta, niin pystyttäisiin tekemään taustahommia enemmän ja suunnittelemaan isoja juttuja”, kertoo Aleksi. **PÄY**

Uudet jäsenet

Aawee Oy

Toimiala tukku- ja vähittäiskauppa, liikevaihto 4 MEUR, 12 työntekijää, kotipaikka Jämsä, perustettu 2003. 2. sukupolvi, pääomistajat Santeri, Aleksi ja Anssi Vääriskoski sekä Jarkko Laukia.

Bom Oy

Toimiala muu palvelutoiminta, liikevaihto 1 MEUR, 6 työntekijää, kotipaikka Helsinki, perustettu 2010. 1. sukupolvi, pääomistaja Annakaisa Kelokorpi, Aapeli Palonen, Huugo Kelokorpi, Oskari Pulli, Ville Niiranen.

Bulldozer Oy

Toimiala muu palvelutoiminta, liikevaihto 1 MEUR, 2 työntekijää, kotipaikka Helsinki, perustettu 2001. 1. sukupolvi, pääomistaja Esa Toivonen 100%.

Gronlund Palvelut Oy

Toimiala hallinto- ja tukipalvelu-toiminta, liikevaihto 4 MEUR, 98 työntekijää, kotipaikka Tampere, perustettu 1989. 1. sukupolvi, pääomistaja Timo Holopainen.

Iloranta Oy

Toimiala majoitus- ja ravitsemistoiminta, liikevaihto 1 MEUR, 9 työntekijää, kotipaikka Hauho, perustettu 1937. 4. sukupolvi, pääomistaja Sami Lescelius 100%.

Investco Accounting Partners Oy

Toimiala hallinto- ja tukipalvelu-toiminta, liikevaihto 1 MEUR, 12 työntekijää, kotipaikka Helsinki, perustettu 2019. 1. sukupolvi, pääomistaja Teemu ja Sampsa Leskinen.

Linkosuo Oy

Majoitus- ja ravitsemistoiminta, liikevaihto 23 MEUR, 170 työntekijää, kotipaikka Kangasala, perustettu 1936. 4. sukupolvi, pääomistaja Linkosuo ja Jänteen suvut.

LST Group Oy

Toimiala teollisuus, liikevaihto 26,9 MEUR, 220 työntekijää, kotipaikka Turku, perustettu 1962. 3. sukupolvi, pääomistajat Hietarinnan suku.

Nostokonepalvelu Oy

Toimiala muu palvelutoiminta, liikevaihto 30 MEUR, 150 työntekijää, kotipaikka Turku, perustettu 1970. 2. sukupolvi, pääomistajat Kalervo ja Toivo Nieminen.

Planmeca Oy

Toimiala teollisuus, liikevaihto 1200 MEUR, 4500 työntekijää, kotipaikka Helsinki, perustettu 1971. Pääomistaja Kyöstitilän perhe.

Puutarhaliike Helle Oy

Toimiala tukku- ja vähittäiskauppa, liikevaihto 56 MEUR, 174 työntekijää, kotipaikka Lieto, perustettu 1988. 2. sukupolvi, pääomistaja Narvanmaan perhe.

Reka Oy

Toimiala hallinto- ja tukipalvelu-toiminta, liikevaihto 27 MEUR, ei työntekijöitä, kotipaikka Juupajoki, perustettu 1898. 4. sukupolvi, pääomistaja Markku E. Rentto.

Replay Capital Oy

Toimiala rahoitus- ja vakuutustoiminta, liikevaihto 2 MEUR, 3 työntekijää, kotipaikka Helsinki, perustettu 1995. 1. sukupolvi, pääomistaja Petri Lempiäinen.

S4access Oy

Toimiala muu palvelutoiminta, liikevaihto 5 MEUR, 40 työntekijää, kotipaikka Porvoo, perustettu 2010. 2. sukupolvi, pääomistajat AJ Property Oy (Christa Coulter) Oy ja TH Vision Oy (Matti Halonen).

Sofiakylä Oy

Toimiala terveyst- ja sosiaalipalvelut, liikevaihto 6,2 MEUR, 80 työntekijää, kotipaikka Nokia, perustettu 2010. 1. sukupolvi, pääomistaja Riitta Peltonen ja HoviGroup.

Sperofix Oy

Toimiala rakentaminen, liikevaihto 3 MEUR, 5 työntekijää, kotipaikka Helsinki, perustettu 2022. 1. sukupolvi, pääomistaja Paul Nieminen 50 % ja Carita Järvikare 50%.

STC-Trading Oy

Toimiala tukku- ja vähittäiskauppa, liikevaihto 7 MEUR, 14 työntekijää, kotipaikka Vantaa, perustettu 1991. 2. sukupolvi, pääomistaja Ben, Toby ja Roni Obstabaum.

Topaz Oy (saarentaika.com)

Toimiala tukku- ja vähittäiskauppa, liikevaihto 8 MEUR, 13 työntekijää, kotipaikka Perniö, perustettu 2018. 2. sukupolvi, pääomistaja Johanna Amnelin.

Ventoniemi Oy

Toimiala muu palvelutoiminta, liikevaihto 10 MEUR, 85 työntekijää, kotipaikka Hyvinkää, perustettu 1928. 4. sukupolvi, pääomistaja Taru Ventoniemi-Vanhala, Ville, Timo ja Kari Ventoniemi.

Webropol Oy

Toimiala informaatio ja viestintä, liikevaihto 6 MEUR, 50 työntekijää, kotipaikka Helsinki, perustettu 2002. 1. sukupolvi, pääomistaja Erik Romar.

Hyvä Perheyritysten liiton jäsen,

Olethan ottanut käyttöösi uudistuneen Suomalainen perheyritys –merkin!

Suomalainen perheyritys –merkki on vain Perheyritysten liiton jäsenyritysten käyttöön tarkoitettu merkki viestimään kotimaisesta vastuullisesta ylisukupolisesta omistajuudesta ja yrittäjyydestä, jossa on sydän mukana.

Ota merkki maksutta käyttöösi lataamalla se jäsenportaalista. Jäsenportaaliiin pääset oheisen QR-koodin avulla.

Maakunnissa tavataan

– perheyristystapahtumat vahvistavat verkostoja

Perheyristystapahtumat eri puolilla Suomea ovat odotettuja kohtaamisia. Yhteinen aika ja ajatustenvaihto koetaan tärkeiksi, ja se vahvistaa perheyristäjäyttä myös alueellisesti.

TEKSTI & KUVAT VIRPI AITTOKOSKI

PERHEYRITYSTEN LIITTO toimii valtakunnallisesti, ja vaikka suuri osa jäsenistä sijaitsee Uudellamaalla, haluamme ylläpitää aktiivista toimintaa eri puolilla Suomea. Maakunnissa järjestettävät perheyristystapahtumat tarjoavat foorumin kokemusten jakamiseen, uusien kontaktien luomiseen ja perheyristysten äänen vahvistamiseen alueellisella tasolla.

Tilaisuudet on suunnattu niin PL:n jäsenille kuin myös

alueen muille perheyristäjille, joita liiton toiminta kiinnostaa. Tarvittaessa mukaan kutsutaan myös paikallisia päättäjiä. Vuoden aikana järjestetään 4–6 tapaamista eri puolilla Suomea – erityisesti Pirkanmaalla, Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa, joissa jäsenoiminta on aktiivista. Tapahtumien muoto vaihtelee asiantuntijatilaisuuksista yritysvierailuihin tai illanviettoihin.

KUVA PIA HÄNNINEN

Perheyristysten omistajia ja PL:n kumppaniyritysten edustajia osallistui kestävän kehityksen -tilaisuuteen, joka pidettiin Enston Porvoon tehtaalla.

KUVA PIA HÄNNINEN

Enston tehdaskierros kiinnosti osallistujia.

Tampereella vietettiin rento verkostoitumisillallinen Finlaysonin Palatsilla elokuussa.

Uusi hybridimuoto testissä

Yhtenä uutena kokeiluna pilotoimme webinaarin ja aluetapaamisen yhdistelmää. Ajatuksena on striimata asiantuntijapuheenvuoro ja Q&A esimerkiksi PL:n toimistolta Helsingistä, minkä jälkeen jäsenet jatkavat keskustelua omilla paikkakunnillaan round table -tilaisuuksissa. Näin tuetaan sekä yhteistä oppimista että alueellista vuoropuhelua. Myös PL:n kumppaniverkosta voidaan hyödyntää, esimerkiksi tilojen ja fasilitoinnin osalta. Tästä kerromme lisää keväällä!

Porvoossa puhuttiin kestävydestä ja Tampereella tavataan usein

Syksy on alkanut varsin vilkkaasti erilaisten tapaamisten merkeissä. Tampereella järjestettiin elokuussa rento illallinen tapaaminen, jonne kokoontui sekä tuttuja kasvoja että monia uusia osallistujia. Pirkanmaan toiminta on aktiivijäsenten

ansiesta säännöllistä ja kalenterista löytyykin kuukausilounaita, aamutreenejä, yritysvierailuja ja muita matalan kynnyksen tapahtumia. Useisiin tilaisuuksiin voi tuoda mukaan avocin tai tutun perheyrityksen, jota jäsenyys voisi kiinnostaa.

Syyskuussa pidettiin yritysvierailu ja asiantuntijatilaisuus Porvoossa perheyritys Enston tiloissa. Teemana oli kestävyysstrategisena kilpailuetuna, ja tapahtuma kokosi 30-henkisen joukon perheyrityksiä ja yhteistyökumppaneita. Enston omistajat jakoivat omia kokemuksiaan siitä, miten kestävyys on viety osaksi omistajastrategiaa. Tehdaskierros konkretisoi, miten vastuullisuus näkyy käytännössä, ja verkostoitumisilounaalla jäsenet pääsivät jakamaan ajatuksia keskenään ja toivoivat vastaavia tilaisuuksia lisää.

Perheyritystapaamiset ympäri Suomen ovat erinomainen tapa verkostoitua, oppia ja katkaista työarki. Tule rohkeasti mukaan seuraaviin tapahtumiin – nähdään maakunnissa! **P&Y**

KOONNUT TIINA TIKANDER & SINI-MARJA ANT-WUORINEN

PL:n tapahtumien kuvasatoa

Pääministeri Petteri Orpo toi tervehdyksen Perheyritysvaltuuskunnalle.

Fenniassa valtuuskunnan kokouksessa Hanna Hartikainen, Tomi Lantto, Petteri Orpo ja Minna Vanhala-Harmanen.

Valtuuskunnan kokouksessa Fennialla vaihdettiin kuulumiset kesän jälkeen.

KUVA RONI REKOMAA

Tero Luoma (vas.), Perhe sijoittaa työryhmän puheenjohtaja ja tapahtuman Primus Motor Laura Vartiainen, Petteri Lahtela, Antti Kemppe ja Mikko Nurminen.

Vierailu Viron suurlähetystössä. Kuvassa Kristi Raik, Viron uusi suurlähettiläs Janne Jöesaar-Ruusalo ja Jani Koivuniemi.

STRAT I -valmennuksen osallistajat opintomatalla Kööpenhaminassa. Kuvassa ollaan tutustumassa tanskalaiseen perheyrittäykseen 4. sukupolven edustajien Peterin ja Henrikin johdolla.

PL Golfissa valttiikka vaihtui. Pysti siirtyi Pekka Kuposelta eteenpäin. Uusi kruunattu golf-mestari on Pauli Katajamäki, yrityksestä Maapohjola Oy.

Perheyrittäysrapuja nautittiin yhdessä elokuussa Villa Hakassa.

Perheyrietykset kestävyuden suunnannäyttäjinä

Uusi julkaisu tarjoaa konkreettisia työkaluja vastuullisuustyöhön

Perheyrietysten liitto julkaisee syksyllä uuden kestävyttä ja vastuullisuutta käsittelevän julkaisun – Omistajan opas kestäväan perheyriettyjyyteen. Työkirja tarjoaa jäsenyrietyksille näkemyksiä ja käytännön työkaluja kestäväan kehityksen edistämiseen.

TEKSTI TIINA TIKANDER

JULKAISUN kirjoittaja **Jessica Jungell-Michelsson** korostaa, että perheyrietyksillä on ainutlaatuinen mahdollisuus edistää kestäväa kehitystä pitkäjänteisesti ja arvoihin pohjautuen.

”Perheyrietysten päätöksenteko ei ole kvartaalitalouden ohjaamaa, vaan siinä korostuu sukupolvien yli ulottuva vastuu. Perheyrietyksille kestävyys on erityisen tärkeää, sillä yrietystä ei rakenneta vain tätä päivää varten. Omistuksen aikajänne ulottuu luonnostaan sukupolvien yli ja se tekee kestävydestä välttämättömän”, hän painottaa.

Julkaisu tarjoaa jäsenyrietyksille selkeän viitekehityksen ja konkreettisia esimerkkejä siitä, miten kestävyttä voidaan edistää eri rooleissa yrietyksessä.

”Omistajilla on tärkeä rooli yhteisen arvopohjan luomisessa ja perheyrietyksen kestävyystyön kunnianhimon tason määrittämisessä. Hallituksen rooli painottuu strategiseen ohjaukseen ja kestävyden integrointiin liiketoimintamalliin. Johto puolestaan vastaa arjen päätöksistä ja siitä, että

vastuullisuus näkyy käytännön toiminnassa”, Jungell-Michelsson sanoo.

Julkaisu on suunnattu erityisesti Perheyrietysten liiton jäsenille, mutta sen sisältö voi hyödyttää laajemminkin vastuullisuustyötä tekeviä yrietyksiä. Työkirjan ohjausryhmään ovat kuuluneet PL:n kestäväan kehityksen työryhmän jäsenet **Annika Jyllilä-Vertigans, Ville Voipio, Krista Halttunen, Karri Lehtonen** ja **Jenni Raitavuo**, joka on haastatellut työkirjaan perheyrietysten omistajia.

”Vastuullisuustyö on monille yrietyksille vielä hajanaista. Tämä opas auttaa jäsentämään tekemistä ja tukee yrietyksiä matkalla kohti vaikuttavampaa kestävyttä”.

Uusi julkaisu tulee jäsenten saataville syyskokouksessa ja seminaarissa marraskuussa 2025. Omistajan opas kestäväan perheyriettyjyyteen ilmestyy sekä painettuna versiona että verkkojulkaisuna. **P&Y**

Perheyritysten liiton hallitus ja työryhmät 2025

PL:n työryhmiin haetaan uusia jäseniä vuosittain. Mikäli olet kiinnostunut työryhmätoiminnasta, ole yhteydessä jäsenpalveluspäällikkö **Mikko Pelliseen**. Alla PL:n hallituksen ja työryhmien kokoonpano vuonna 2025.

PERHEYRITYSTEN LIITON HALLITUS 2025

Miia Porkkala, Aho Group*

Charlotta Björnberg-Paul, Saxo Oy

Satu Helkama, Helkama Emotor Oy

Petri Huikuri, Juhan Auto Oy

Jarmo Hyökyvaara,

The Orange Company Oy

Kaisa Isotalo, Antti-Teollisuus Oy

Marjet Mäkinen,

Suomen Kovabetoni Oy

Ville Voipio, Vaisala Oyj

VERKOTU

Marjet Mäkinen,

Suomen Kovabetoni Oy*

Kaisa Isotalo, Antti-Teollisuus Oy

Noora Keskievari, Leipomo Salonen Oy

Oliver Laiho, Laiho Industries Oy

Anna Miettinen, Ensto Invest Oy

Matti Talvela, Helkama-Auto Oy

Mikko Pellinen, Perheyritysten liitto ry**

OPI

Charlotta Björnberg-Paul, SAXO OY*

Caroline Grotenfelt-Fyhr, Famifarm Oy

Jarmo Hyökyvaara,

The Orange Company Oy

Henri Pallonen,

Hammaslääkäripalvelu Dentist Oy

Matti Talvela, Helkama-Auto Oy

Erik Toivanen, Conficap Oy

Lauri Voipio, Novamator Oy

Krista Elo-Pärssinen,

Perheyritysten liitto ry**

VAIKUTA

Ville Voipio, Vaisala Oyj*

Johannes Gullichsen, A. Ahlström Oy

Emma Hyökyvaara,

The Orange Company Oy

Anne Kangas, Hoitokoti Päiväkumpu Oy

Pekka Koponen, Infinet Capital Oy

Eeva Kovanen, Kovanen Capital Oy

Tomi Lantto, Antell-konserni

Ville Mäkinen, Hämeen TavaraTaxi Oy

Tuomas Pere, Pintos Oy

Pär-Gustaf Relander, Polttimo Oy

Simo Valtti, Perheyritysten liitto ry

Janne Ylinen, Kokkolan Halpa-Halli Oy

Minna Vanhala-Harmanen,

Perheyritysten liitto ry

Tiina Tikander, Perheyritysten liitto ry**

NEXT

Oliver Laiho, Laiho Industries Oy*

Mikko Heiska, Koja-Yhtiöt Oy

Amanda Nurminen, FinnSonic Oy

Rose-Mari Saarelainen, Saarelainen Oy

Milla Savo, Savo Design & Technic Oy

Camilla Valli, Valli Group Oy

Aaro Vasama, Kemppi Group Oy

Kristina Vienola, Tahko Spa Oy

Emma Martela, Perheyritysten liitto ry**

NOW GEN

Anna Miettinen, Ensto Invest Oy*

Eliina Aine-Simonen, Harjavalta Oy

Arto Ant-Wuorinen, Oy Plastex Ab

Anne Cervantes,

Suomen Hissiurakointi Oy

Mona Grannenfelt,

Grannenfelt Finance Oy

Lasse Kurronen, Laitex Oy

Samu Pere, Pintos Oy

Mikko Pellinen, Perheyritysten liitto ry**

PERHE SIJOITTA

Laura Vartiainen, Takoa Invest Oy*

Marion Björkstén, A. Ahlström Oy

Anni Hyökyvaara,

The Orange Company Oy

Johanna Jouhki, Thominvest

Tero Luoma, Ensto Invest

Miro Vertanen, Verman

Sini-Marja Ant-Wuorinen,

Perheyritysten liitto ry**

TUTKIMUS

Lena Jungell, Karl Fazer Oy Ab*

Merit Kuusniemi, A. Ahlström Oy

Eliina Varamäki, SeAMK

Timo Pihkala, LUT

Tanja Leppäaho, LUT

Samuli Knüpfer, Aalto

Jarna Heinonen, LUT

Krista Elo-Pärssinen,

Perheyritysten liitto ry**

LISTATUT PERHEYHTIÖT

Ville Voipio, Vaisala Oyj*

Eva Wathén, Koskisen Oyj

Raimo Voipio, Vaisala Oyj

Tomas von Rettig, Rettig Capital Oy Ab

Mika Mustakallio, Raute Oyj

Juha Vidgrén, Ponsse Oyj

Annika Paasikivi, Oras Invest Oy

Jussi Herlin, KONE Oyj

Torkel Tallqvist, Hartwall Capital Oy Ab

Paul Hartwall, Hartwall Capital Oy Ab

Heikki Vauhkonen, Tulikivi Oyj

Peter Seligson, Baltiska Handels AB

Johannes Gullichsen, A. Ahlström Oy

Ville Voipio, Vaisala Oyj

Sini-Marja Ant-Wuorinen,

Perheyritysten liitto ry**

KESTÄVÄ KEHITYS

Annika Jyllilä-Vertigans,

Paree Group Oy*

Karri Lehtonen, Alkem Oy

Iida Miettinen, Ensto Invest Oy

Jenni Raitavuo, Ensto Invest Oy

Krista Halttunen, Halton Ventures Oy

Janina Luoto, Islet Group Oy

Jussi Herlin, KONE Oyj

Nea Backström, MTB-Siivouspalvelu Oy

la Adlercreutz, Spikesafe Oy

Ville Voipio, Vaisala Oyj

Katja Koivunmaa,

Perheyritysten liitto ry**

SUKUYHTIÖT

Michael Aminoff, Veho Oy Ab

Lena Jungell, Karl Fazer Oy Ab

Niina Kousa, Lindström Oy

Joonas Reenpää, Otava-konserni

Pekka Suominen, Raute Oyj

Casimir Tallqvist,

Hartwall Capital Oy Ab

Peter Therman, Hartwall Capital Oy Ab

*Puheenjohtaja ** Sihteeri

Ajantasaiset tiedot PL:n
tapahtumista ja valmennuksista
löydät osoitteesta perheyritys.fi

Kalenteri 2025-2026

MARRASKUU

7.11. Next hallitustyökoulutus ja pikkujoulu 2025 | Helsinki

Nexteille suunnattu hallitustyökoulutus, jonka jälkeen Nextien pikkujoulu.

11.-14.11. FBN Global Summit | Miami, USA

Tapahtuma on tarkoitettu kaikille Family Business Network -yhteisössä verkottumisesta kiinnostuneille

11.11. Ylisukupolvinen kulttuuri menestyksen voimavarana | Helsinki

Round Table -tapahtumassa pysähdytään yhdessä pohtimaan perheyritysten kulttuuria ja sen muutosta erityisesti sukupolvenvaihdosten yhteydessä. Alustuksen pitää Egon Zehnderin edustaja.

20.11. Pirkanmaan pikkujoulu | Tampere

Show & Dinner -konsertti vie kuulijat elokuvamusiikin ikonisimpien soul- ja jazzklassikoiden maailmaan. Tervetuloa verkostoitumaan Pirkanmaan perheyritykset Tuulensuun Palatsiin.

27.11. Syyskokous ja -seminaari | Helsinki

Syksyn päätapahtuma kokoaa yhteen perheyritykset syyskokouksen, ajankohtaisen seminaarin ja verkostoitumisen merkeissä. Teema kiteytyy otsikkoon Kaiken se kestää – vastuullinen perheyritys ja tapahtumapaikkana toimii Helsingin Messukeskus, kokoussiipi. Päivän kruunaa yhteinen illallinen.

2026

TAMMIKUU

20.1. Mitä on sukupolvenvaihdos? | Webinaari

Tilaisuus toimii helposti lähestyttävänä introna sukupolvenvaihdosprosessiin.

29.1.-1.2. Talviakatemia | Tahko

Perinteinen Nextien tapahtuma, joka koostuu seminaarista, workshoppeista ja verkostoitumisesta hauskoja talviaktiviteetteja unohtamatta. Seminaarin teemana on tulevaisuuden omistaja.

HELMIKUU

11.2. Perheyritykset Suomessa – tutkimuksen julkistus | Espoo

Aalto-yliopiston professori Samuli Knüpferin tutkimuksesta julkistetaan tuoreet tilastot ja tulokset perheyritysten yhteiskunnallisesta merkityksestä Suomessa.

12.2.-12.6. Strateginen johtaminen II, 4x2pv | Helsinki + Puola

Strateginen johtaminen II on kokeneille johtajille suunnattu valmennus, joka syventää osaamista strategisen ennakoinnin, muutosjohtamisen ja uusien liiketoimintamallien parissa. Tervetuloa mukaan helmikuussa 2026 starttaavaan valmennusohjelmaan.

MAALISKUU

4.-6.3. FBN Family Office Forum | Luxemburg

12.-15.3. Leirinuotio | Levi

Talvikohteessa pidettävä tapahtuma vastuutehtävissä toimiville jatkajapolven jäsenille.

Kestävän kehityksen -teemainen tapahtuma | TBC

Ajankohtaista asiaa perheyritysnäkökulmasta liittyen kestävään kehitykseen.

Sijoitusstrategia- ja valmennus | TBC

Haluatko kehittyä sijoittajana? PL järjestää kaikille sijoittamisesta kiinnostuneille päivän valmennuksen.

Perheyritystapaaminen | Lappeenranta

Tervetuloa kuulemaan Perheyritysten liiton ajankohtaiset kuulumiset ja verkostoitumaan muiden alueen perheyritysten kanssa.

Päivitetyt tiedot tapahtumista ja valmennuksista löydät PL:n nettisivuilta.

HUHTIKUU

Uusien Nextien tapaaminen | TBC

Tervetuloa mukaan Perheyritysten liiton toimintaan uudet Nextit!

16.4. Sukupolvenvaihdospäivä | Helsinki

Tapahtuma tuo yhteen jatkajat, luopujat ja asiantuntijat jakamaan kokemuksia ja näkemyksiä perheyritysten omistajuuden ja yrittäjyyden jatkuvuudesta. Päivä tarjoaa vertaistukea, oivalluksia ja käytännön vinkkejä onnistuneeseen sukupolvenvaihdokseen.

23.–24.4. Viron eksursiomatka

Luvassa on mm. yritysvierailuja, tutustuminen Viron Perheyritysten liiton (EPEL) jäsenyrityksiin sekä NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence -keskukseen. Lisäksi verkostoitumista ja ohjelmaa myös puolisoille.

Perheyritystapaaminen | Kuopio

Tervetuloa kuulemaan Perheyritysten liiton ajankohtaiset kuulumiset ja verkostoitumaan muiden alueen perheyritysten kanssa.

30.4.–2.5. NxG International Summit | Kuala Lumpur

TOUKOKUU

5.5. Sukupolvenvaihdoksen verotus ja rahoitus | Webinaari

Webinaarissa kerrotaan sukupolvenvaihdoksen rahoitukseen ja verotukseen liittyvistä asioista käytännön esimerkein.

6.5. Tunne perheyrityksesi tuloslaskelma ja tase | Helsinki

Valmennuksessa pureudumme yrityksen taloudellisiin tunnuslukuihin. Mitä erilaiset tunnusluvut kertovat yrityksestä? Miten niitä tulkitaan? Mihin omistajan kannattaa erityisesti kiinnittää huomiota?

18.–20.5. FBN Annual Retreat & Annual General Meeting | Arles, Ranska

Kevätkokous- ja seminaari | TBC

Ohjelmassa kevätkokous, seminaari ja verkostoitumista muiden perheyritysten kanssa. Ilta päättyy yhteiseen illalliseen. Tervetuloa useamman sukupolven voimin.

KESÄKUU

11.–12.6. FBN Poland: Learning Journey with FBN Germany, FBN Finland & FBN Hungary

Next kesäjuhlat | TBC

9.6. Sukupolvenvaihdoksen sopimukset | Webinaari

Tilaisuudessa käsitellään tärkeitä sopimukset: osakassopimus, avioehto, testamentti ja edunvalvontavaltuus.

Now Gen

Next

FBN

”Kerromme
mahdollisimman
läpinäkyvästi, mitä
hyvää olemme saaneet
aikaan ja missä on vielä
kehitettävää.”

— JOHANNA HAMRO-DROTZ, Sinituote